

Problemy społeczeństwa polskiego

Tomasz A. Winiarczyk

38036,1 tys.

Liczba ludności Polski

(stan na 31 marca 2021 r.)

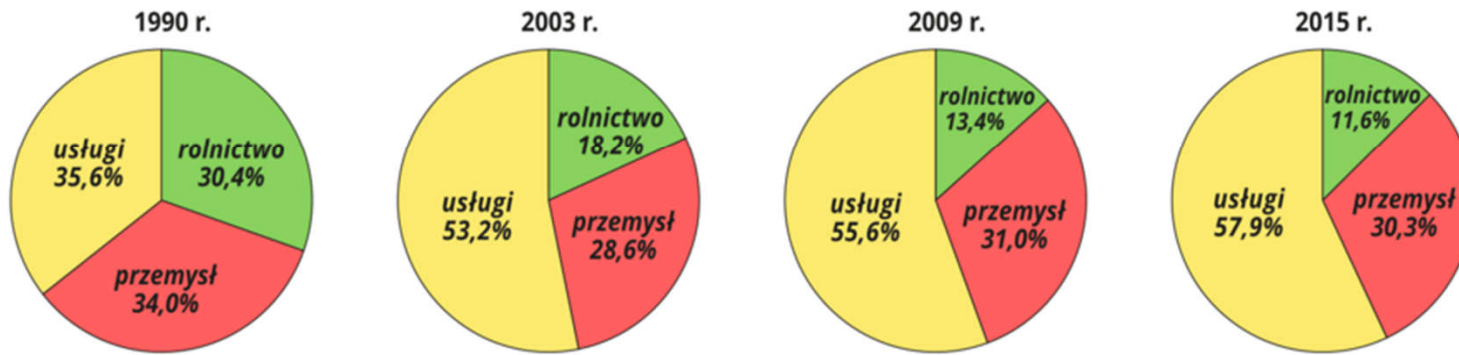

Spadek o 1,2% (476 tys.) w porównaniu z NSP 2011

Więcej informacji na spis.gov.pl

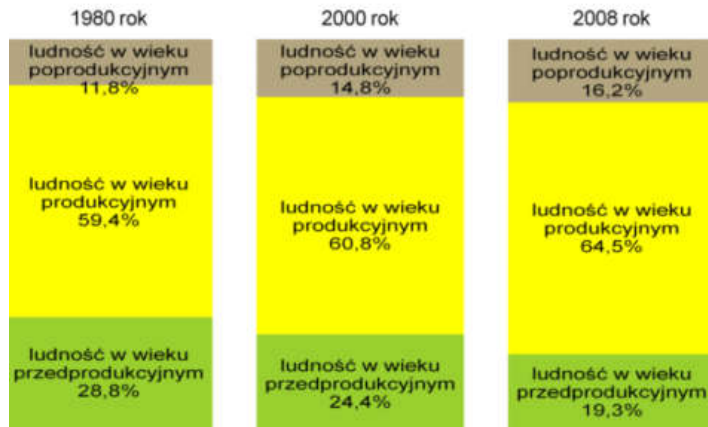
- **38 511,8 tys.** ludności faktycznej w 2011
- Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 32 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA W POLSCE

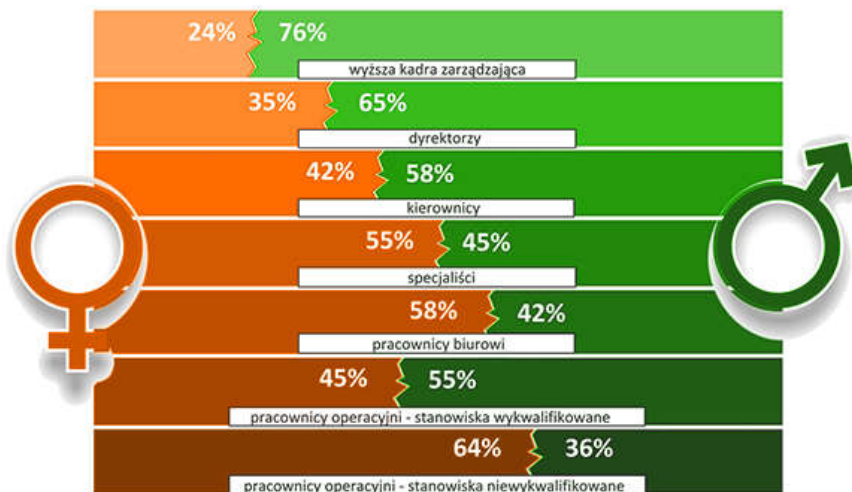

STRUKTURA ZATRUDNIENIA

STRUKTURA WIEKOWA LUDNOŚCI WEDŁUG ZDOLNOŚCI DO PRACY

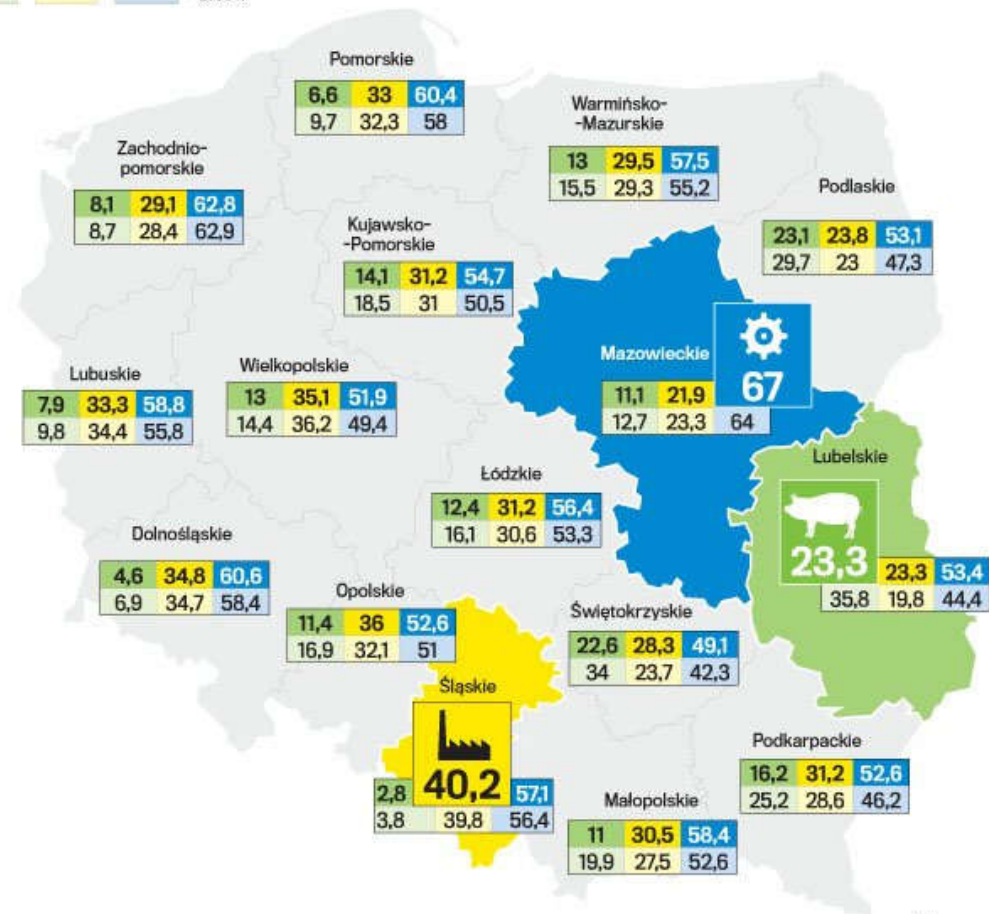

STRUKTURA ZATRUDNIENIA w Polsce ze względu na płeć i poziom stanowiska

W JAKIM SEKTORZE PRACOWALI POLACY W ROKU 2006 I W 2014

DANE W PROC.

Źródło: na podstawie bazy danych Hay Group, obejmującej ponad 600 000 danych płacowych z 728 organizacji

**Tablica 1. Pracujący według płci oraz miejsca zamieszkania (miasta – wieś) w 2011 i 2021 r.
(wyniki NSP)**

Wyszczególnienie	2011		2021	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	15 050,6	100,0	17 130,1	100,0
Mężczyźni	8 264,5	55,0	9 093,7	53,1
Kobiety	6 786,1	45,0	8 036,4	46,9
Miasto	9 090,5	60,4	10 259,3	59,9
Wieś	5 960,1	39,6	6 870,9	40,1

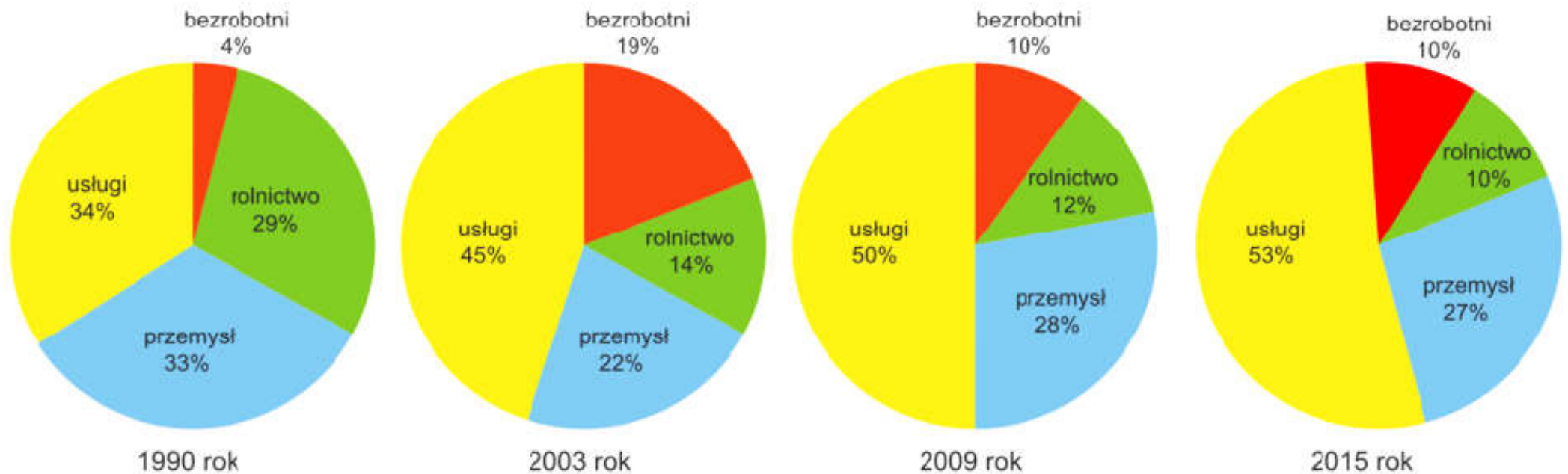
Tablica 2. Pracujący według płci i wieku w 2011 i 2021 r. (wyniki NSP)

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tys.					
Ogółem	15 050,6	8 264,5	6 786,1	17 130,1	9 093,7	80 36,4
15-24 lata	1 337,3	787,4	550,0	1 199,0	667,3	531,7
25-34	4 299,0	2 373,0	1 926,0	3 904,7	2 074,1	1 830,6
35-44	3 775,6	2 012,1	1 763,5	4 706,9	2 465,7	2 241,1
45-54	3 576,9	1 835,2	1 741,6	3 789,8	1 906,4	1 883,4
55-64	1 812,4	1 105,1	707,3	2 785,0	1 524,3	1 260,8
65 lat i więcej	249,4	151,7	97,7	744,7	455,9	288,8
w tym w wieku:						
Produkcyjnym	14 605,2	8 097,8	6 507,4	15 888,5	8 626,4	7 262,1
Poprodukcyjnym	421,5	151,7	269,8	1 223,4	455,9	767,5

Pomiędzy 2011 a 2021 r. zmniejszył się odsetek pracujących w wieku 15-34 lata (o 7,7 p. proc.) ale jednocześnie zwiększył się udział pracujących w wieku 35-44 lata (o 2,4 p. proc.) i w wieku 55 lat i więcej (o 6,9 p. proc.).

bezrobocie a zatrudnienie i gospodarka

Zmiany stopy bezrobocia na tle zmian struktury zatrudnienia w Polsce

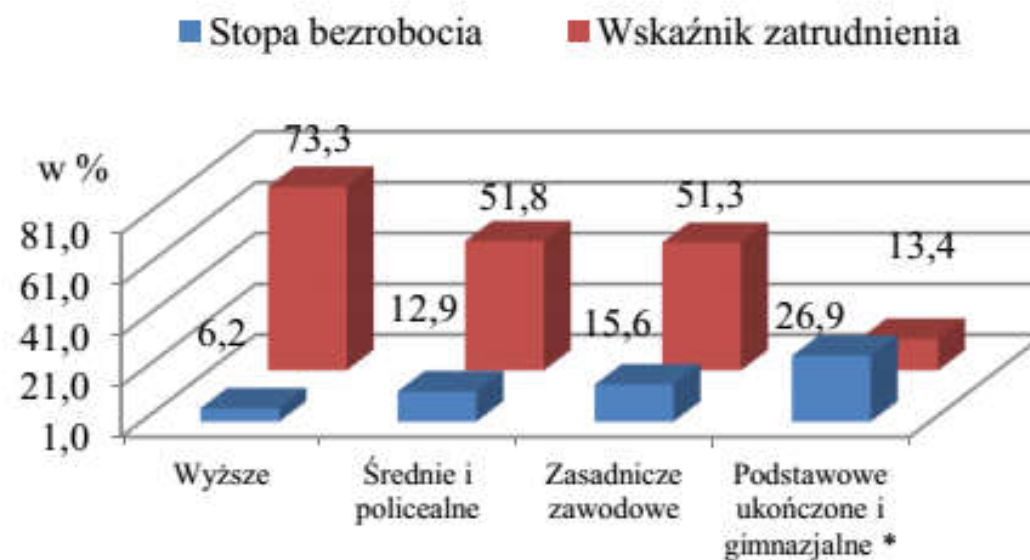
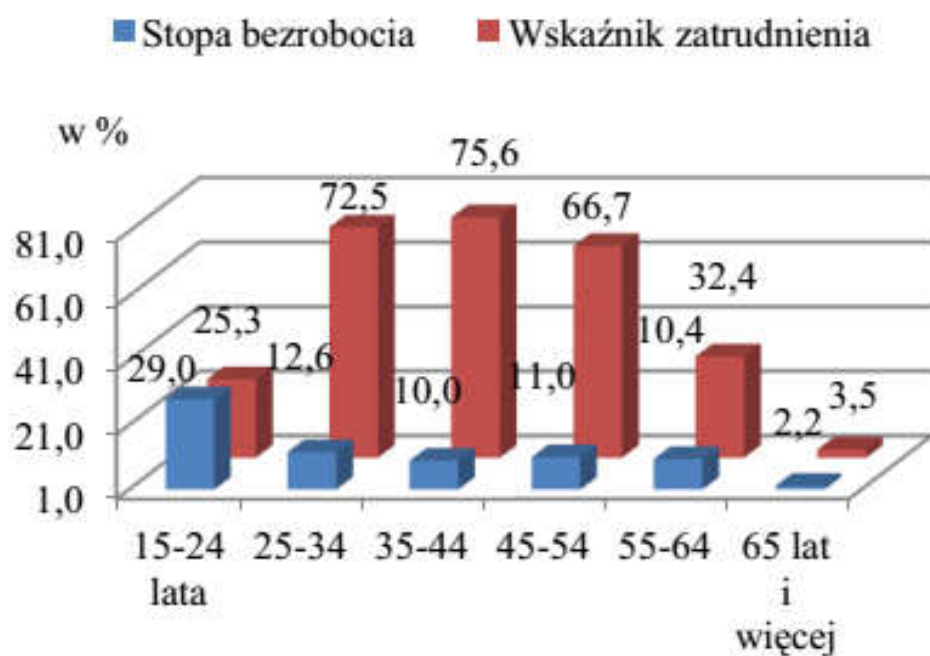
bezrobocie

- zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia
- z punktu widzenia czasu trwania:
 - bezrobocie krótkookresowe (do 3 miesięcy)
 - bezrobocie średniookresowe (od 4 do 6 miesięcy)
 - bezrobocie długookresowe (od 7 do 12 miesięcy)
 - bezrobocie długotrwałe (12 miesięcy wzwyż).

bezrobocie ze względu na przyczyny

- Bezrobocie **frykcyjne** (krótkotrwałe, tymczasowe) — wywołane zmianą pracy i niewystarczającą mobilnością.
- Bezrobocie **strukturalne** — powstaje na tle strukturalnych rozbieżności między podażą pracy a popytem na pracę.
- Bezrobocie **koniunkturalne** (cykliczne, keynesowskie) — spowodowane cyklicznymi zmianami produktywności gospodarki. Dochodzi do niego w okresie recesji, gdy spada popyt na towary i usługi, co prowadzi do zmniejszenia produkcji.
- Bezrobocie **technologiczne** — wynika z postępu technologicznego, a tym samym zastępowania pracy ludzi pracą maszyn.
- Bezrobocie **sezonowe** — występuje w zakładach pracy sezonowej (budownictwo, rolnictwo itd.) albo wśród absolwentów szukających pierwszej pracy. Może też wynikać z sezonowości produkcji w niektórych dziedzinach gospodarki.

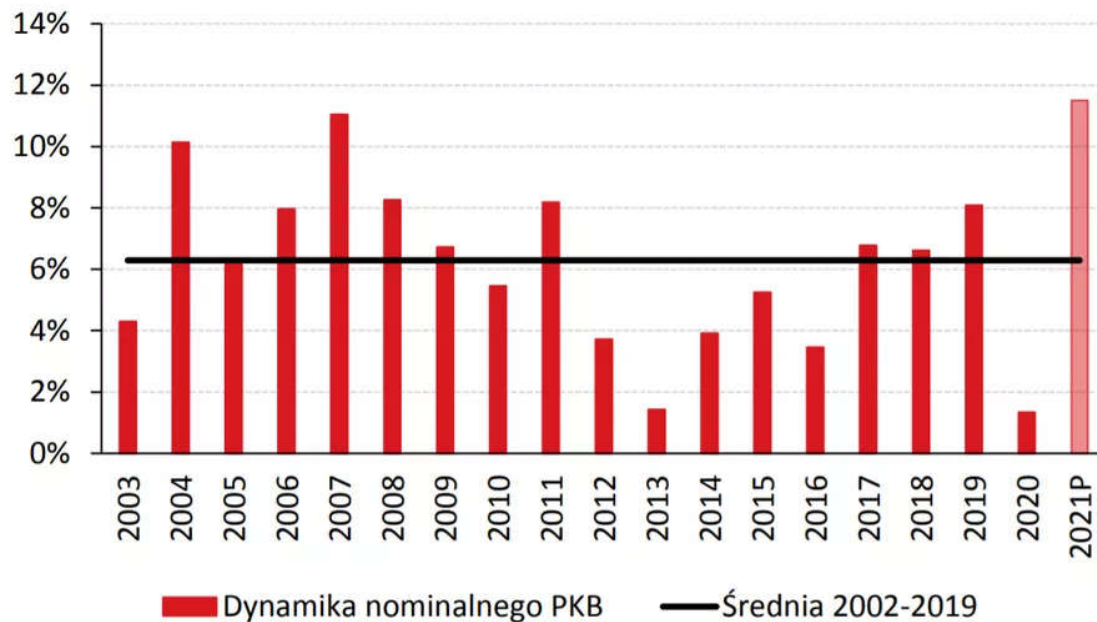
Wykres 7. Wskaźnik zatrudnienia oraz stopa bezrobocia według grup wieku i poziomu wykształcenia w 2011 r.

Inflacja CPI w Polsce (w %, rdr)

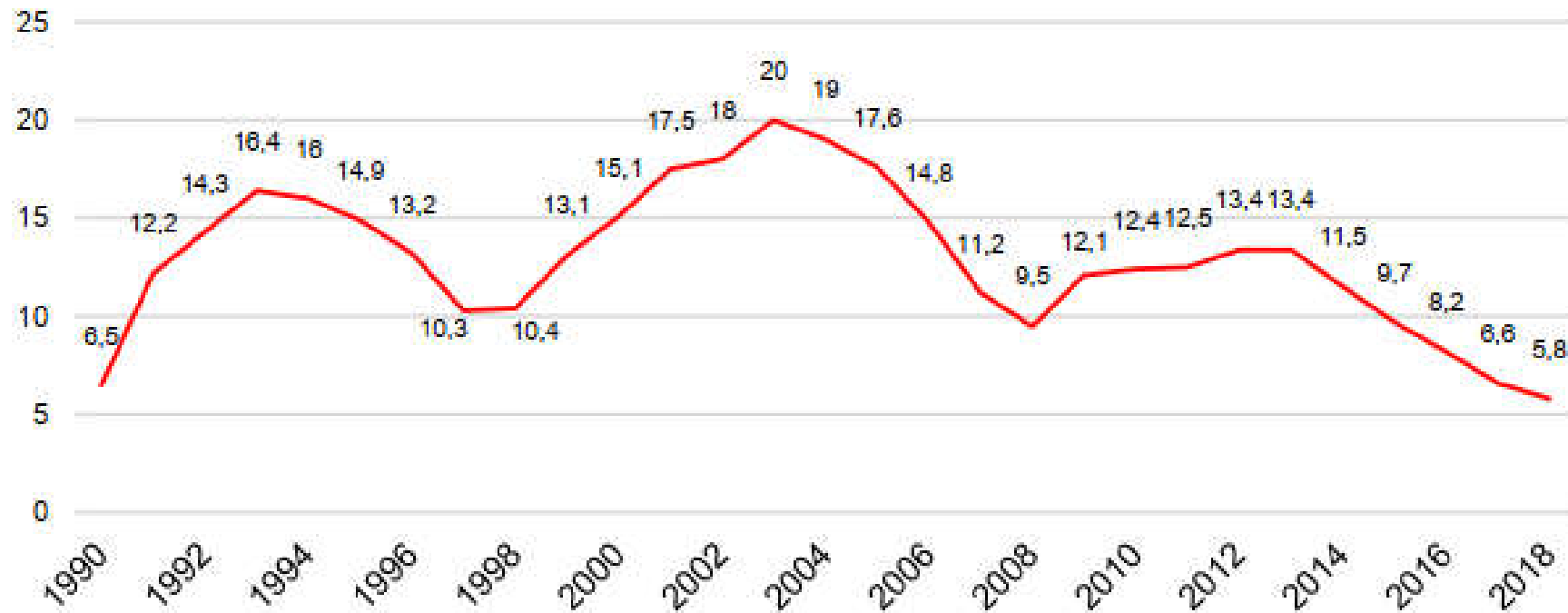

Wzrost nominalnego PKB

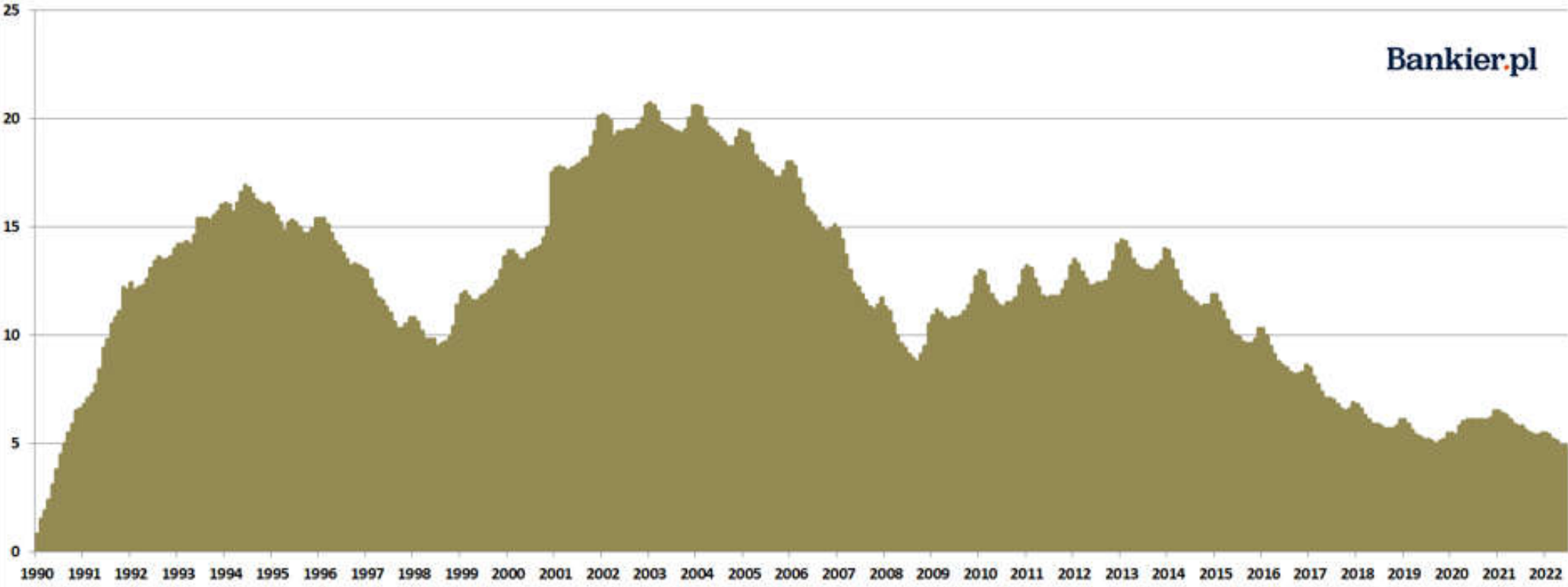
<https://www.bankier.pl/wiadomosc/Wystrzal-inflacji-PKB-na-sterydach-i-histeryczny-rekord-WIG-u-Wykresy-tygodnia-8181698.html>

Rys. 25. Stopa rejestrowanego bezrobocia (%)

Źródło: dane GUS – notowania na grudzień danego roku

Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce (w %)

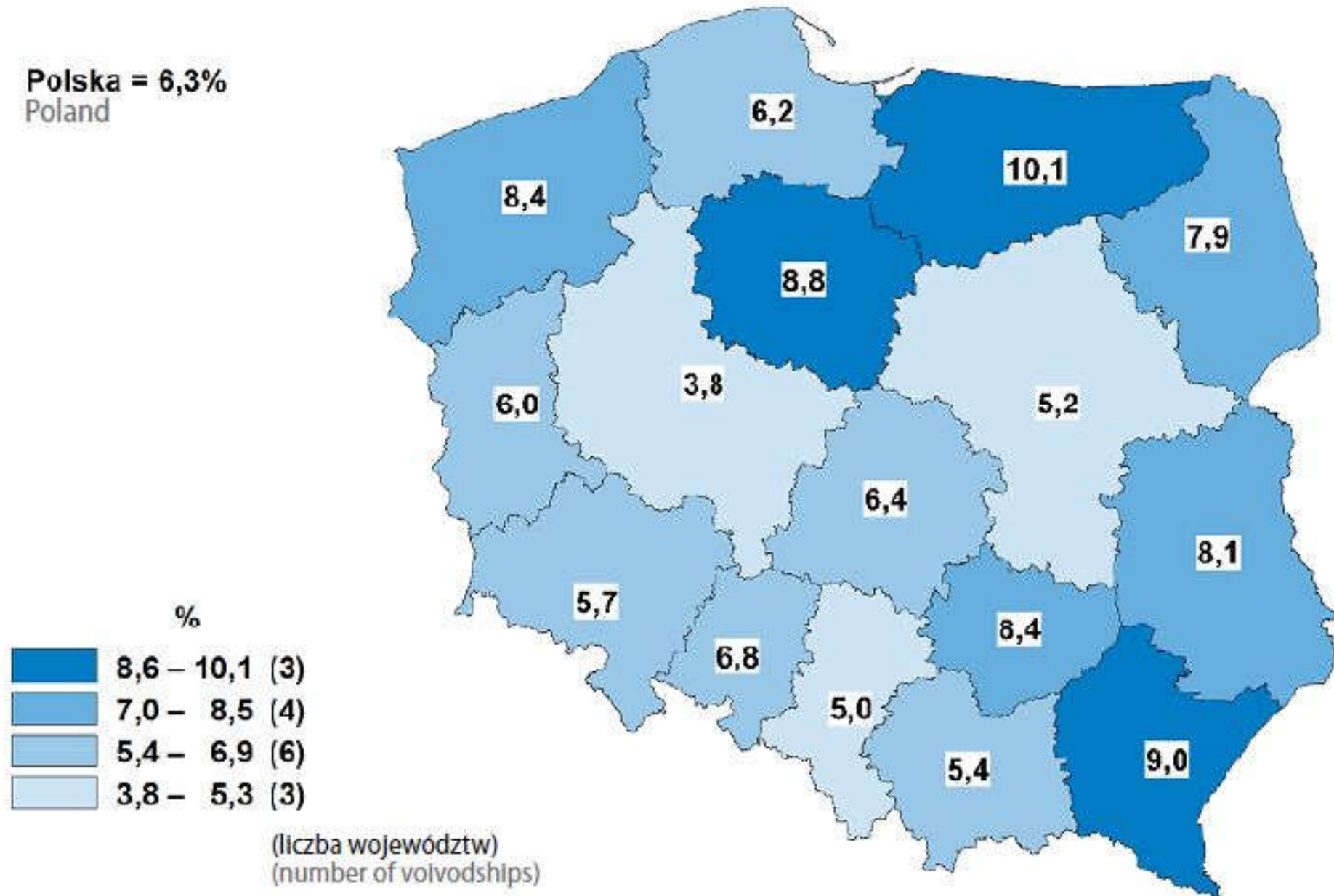

Bankier.pl

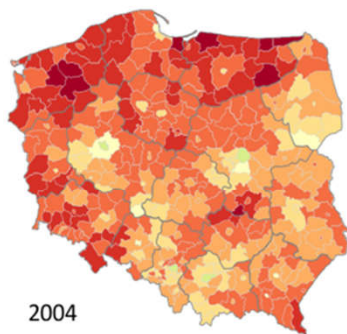
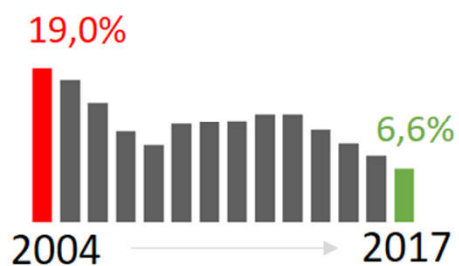
Stopa bezrobocia rejestrowanego
stan w końcu kwietnia 2021 r.
Registered unemployment rate
as of the end of April 2021

<https://www.pulshr.pl/restrukturyzacja/bezrobocie-w-dol-to-sytuacja-diametralnie-rozna-od-tej-sprzed-roku,81822.html>

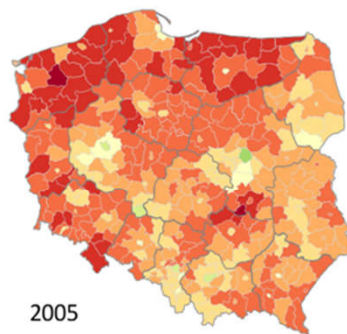
Polska = 6,3%
Poland

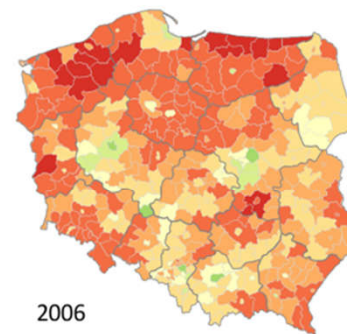
STOPA BEZROBOCIA W POLSCE 2004-2017 WG POWIATÓW

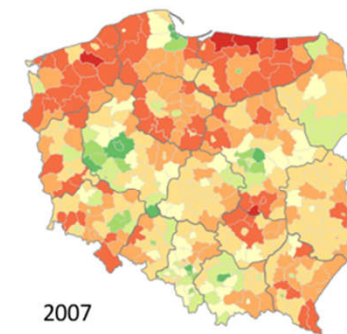
2004

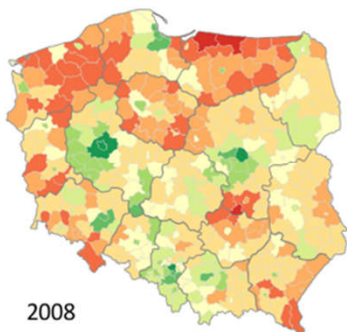
2005

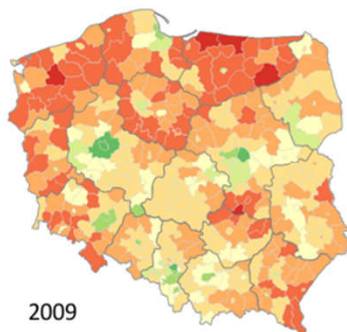
2006

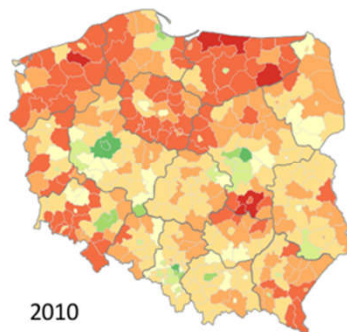
2007

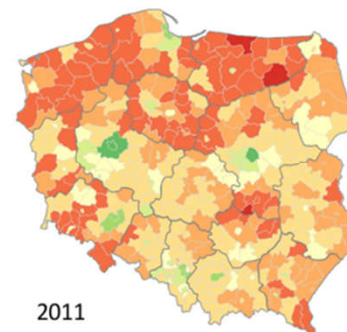
2008

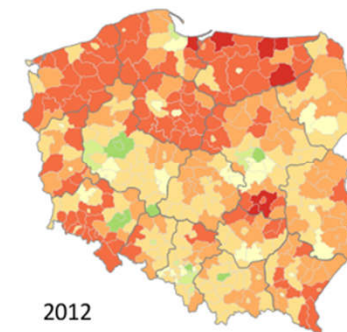
2009

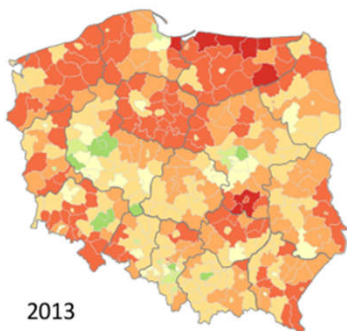
2010

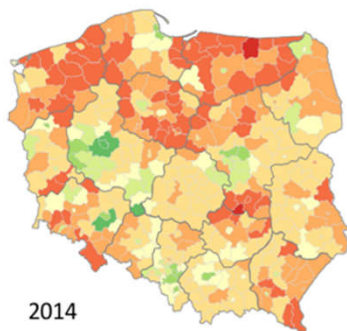
2011

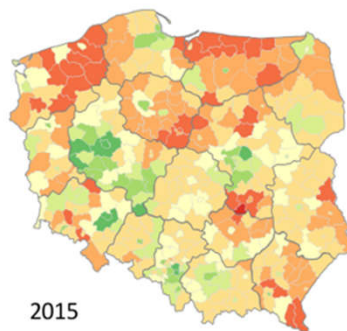
2012

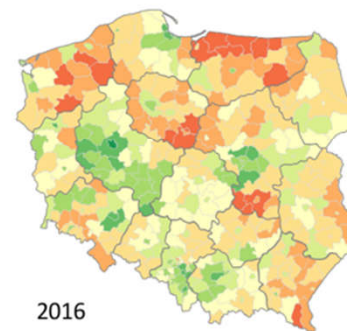
2013

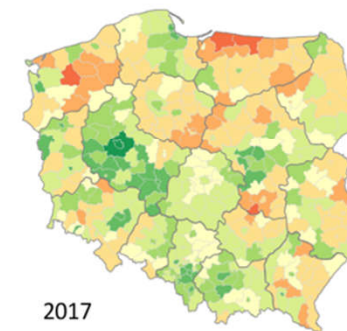
2014

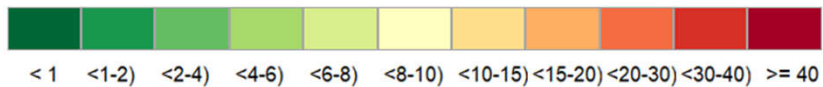
2015

2016

2017

Dane: GUS

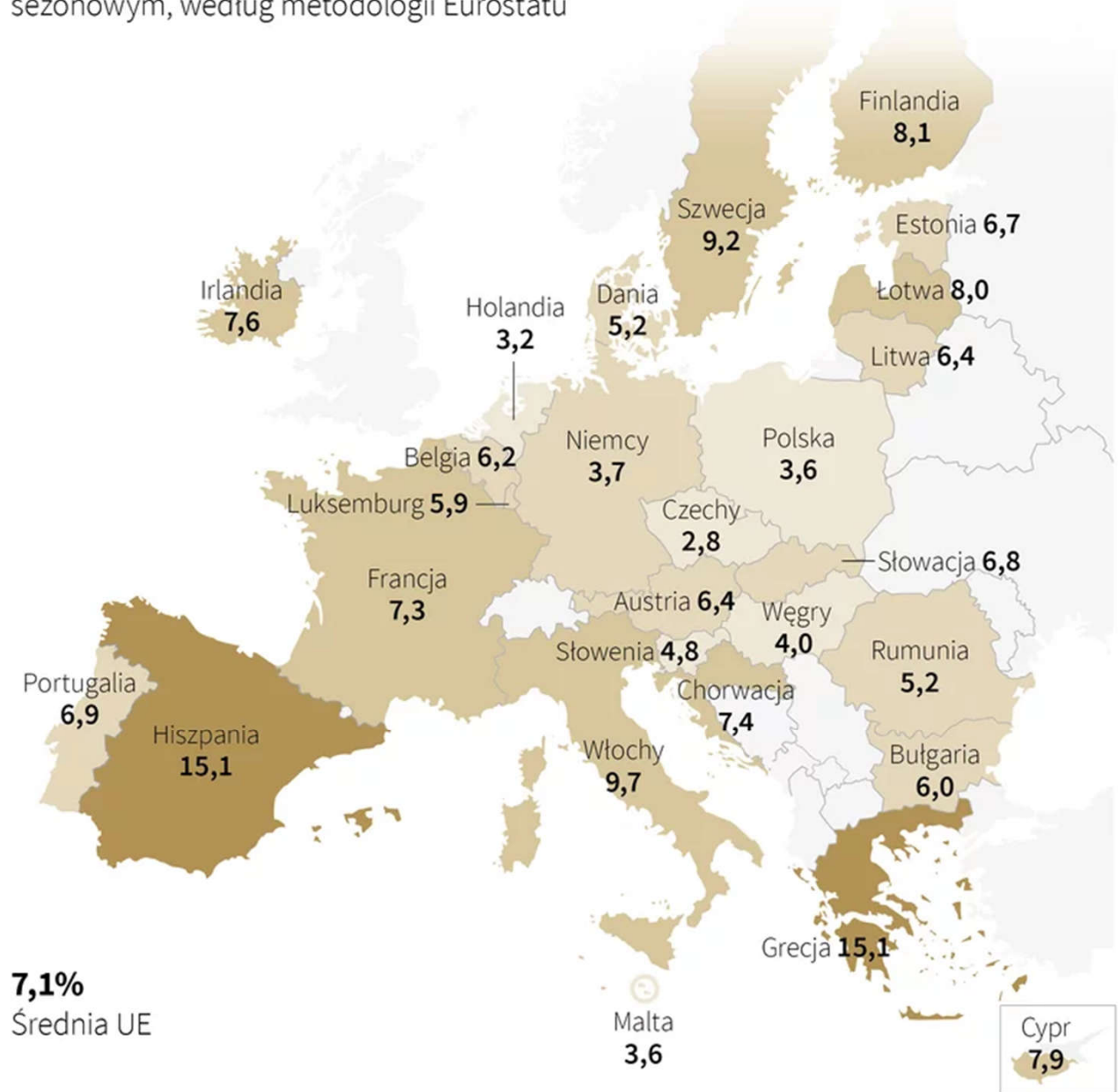
Projekt i wykonanie:

polskie bezrobocie w Europie

Bezrobocie w UE

STOPA BEZROBOCIA W CZERWCU 2021 R.

Stopa bezrobocia w procentach, po dostosowaniu sezonowym, według metodologii Eurostatu

Źródło: Eurostat

**Tablica 3. Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania (miasta – wieś) w 2011 i 2021 r.
(wyniki NSP)**

Wyszczególnienie	2011		2021	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	2 050,1	100,0	643,5	100,0
Mężczyźni	1 082,6	52,8	358,2	55,7
Kobiety	967,4	47,2	285,2	44,3
Miasto	1 285,9	62,7	391,4	60,8
Wieś	764,1	37,3	252,1	39,2

ubóstwo

- zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokajania potrzeb życiowych jednostki lub rodziny

miary ubóstwa

- **Ubóstwo skrajne**

- Ubóstwo skrajne GUS określa na podstawie minimum egzystencji, które jest szacowane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPiSS). Konsumpcja poniżej tego poziomu zagraża życiu i zdrowiu człowieka. W 2021 r. dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wyniosło 692 zł miesięcznie, a dla gospodarstwa 4-osobowego granica ubóstwa skrajnego wyniosła 1868 zł.
- W 2021 r. w skrajnym ubóstwie żyło 1,6 mln Polaków.

- **Ubóstwo relatywne**

- Ubóstwo relatywne GUS określa na podstawie przeciętnych miesięcznych wydatków polskich gospodarstw domowych. Gospodarstwa domowe, których wydatki wynoszą mniej niż 50 proc. tych przeciętnych są uznawane za żyjące w ubóstwie relatywnym. W 2021 r. dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wyniosło 909 zł miesięcznie, a dla gospodarstwa 4-osobowego granica ubóstwa skrajnego wyniosła 2454 zł.

- **Ubóstwo „ustawowe”**

- Ubóstwo „ustawowe” jest wyznaczane na podstawie kryteriów dochodowych do pomocy społecznej. Osoby, których miesięczne dochody są niższe niż te kryteria, mają prawo do wsparcia w formie świadczeń pieniężnych wypłacanych przez ośrodki pomocy społecznej. Od października 2018 r. kryterium dochodowe dla jednoosobowego gospodarstwa domowego wyniosło 701 zł miesięcznie oraz 528 zł na osobę w

bezdomność

30,33 tys.

Liczba osób bezdomnych

Liczba osób bezdomnych wg województw, stan na 02. 2019 r.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Przyczyny bezdomności

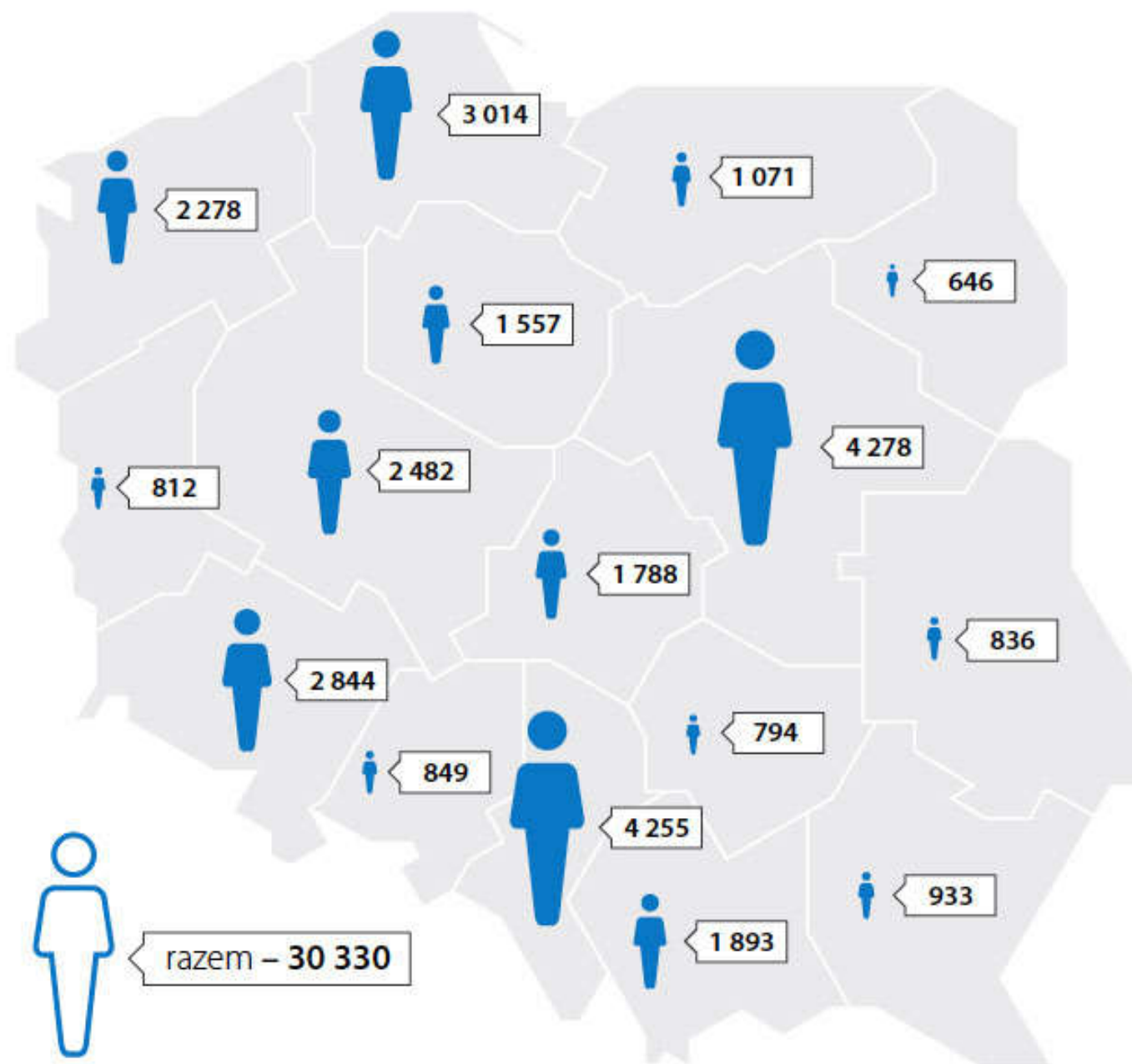

Stan na 02.2019 r.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Liczba osób bezdomnych na podstawie na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych przeprowadzonego w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie danych z Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych przeprowadzonego w 2019 r.

PATOLOGIE SPOŁECZNE W POLSCE

nikotynizm 2022

- Blisko 29 procent Polaków pali papierosy codziennie. Wynik ten ma tendencję zwykłą względem lat poprzednich.
- W Polsce w 2022 r. do codziennego palenia przyznało się 28,8 proc. dorosłych osób (30,8 proc. mężczyzn i 27,1 proc. kobiet).
- Najwięcej palących jest wśród osób bezrobotnych (34 proc. ogółu) oraz gospodyń domowych (39 proc.).
- Nałogowi palacze przeważają wśród osób określających swoją sytuację materialną jako złą – 25 proc. ogółu.

nikotynizm – wg CBOS

- Zdecydowana większość palących (86 proc.) regularnie sięga po papierosy.
 - Pozostali (14 proc.) deklarują, że palą tylko okazjonalnie. Kobiety trzykrotnie częściej niż mężczyźni sięgają po papierosy tylko w wyjątkowych okolicznościach.
- Większość regularnie palących (56 proc.) wypala w ciągu dnia od ponad połowy do paczki papierosów.
 - Jedna czwarta (26 proc.) pali dziennie do połowy paczki; 18 proc. respondentów wypala więcej niż paczkę dziennie.

nikotynizm – wg CBOS

- Zdecydowana większość nałogowych palaczy (77 proc.) przyznaje, że chciałyby rzucić palenie.
 - Ponad połowa próbowała już to robić (56 proc.), jedna piąta (21 proc.) jeszcze nie podejmowała takiej próby.
- Blisko jedna czwarta palaczy (23 proc.) nie zamierza zerwać z nałogiem.
- W latach 1997-2007 znacznie zmalała liczba palących mężczyzn (o 10 proc.), podczas gdy odsetek palących kobiet prawie się nie zmienił.

alkoholizm – PARPA

Spożycie w litrach na jednego mieszkańca

Rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,9	33	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2
1995	3,5	6,8	0,82	39	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35
1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2	12	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,1
2004	2,5	10,6	1,27	82	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,4	0,77	94,3	5,19
2012	3	5,9	0,71	99,2	5,46
2013	3,6	5,8	0,67	97,7	5,37
2014	3,2	6,3	0,76	98,9	5,44
2015	3,2	6,3	0,76	99,1	5,45
2016	3,2	5,8	0,7	99,5	5,47
2017	3,3	6,1	0,73	98,5	5,42
2018	3,3	6	0,72	100,5	5,53
2019	3,7	6,2	0,74	97,1	5,34
2020	3,7	6,4	0,77	93,6	5,15
2021	3,8	6,7	0,8	92,7	5,1

alkoholizm

– PARPA

Średnie roczne spożycie napojów alkoholowych na 1 mieszkańca w litrach w przeliczeniu na 100% alkohol:

Lata	Średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:
1993	6,52
1994	6,63
1995	6,46
1996	6,49
1997	7,08
1998	7,02
1999	7,04
2000	7,12
2001	6,63
2002	6,93
2003	7,86
2004	8,28
2005	7,97
2006	8,79
2007	9,21
2008	9,58
2009	9,06
2010	9,02

Lata	Średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:
2011	9,25
2012	9,16
2013	9,67
2014	9,40
2015	9,41
2016	9,37
2017	9,45
2018	9,55
2019	9,78
2020	9,62
2021	9,70

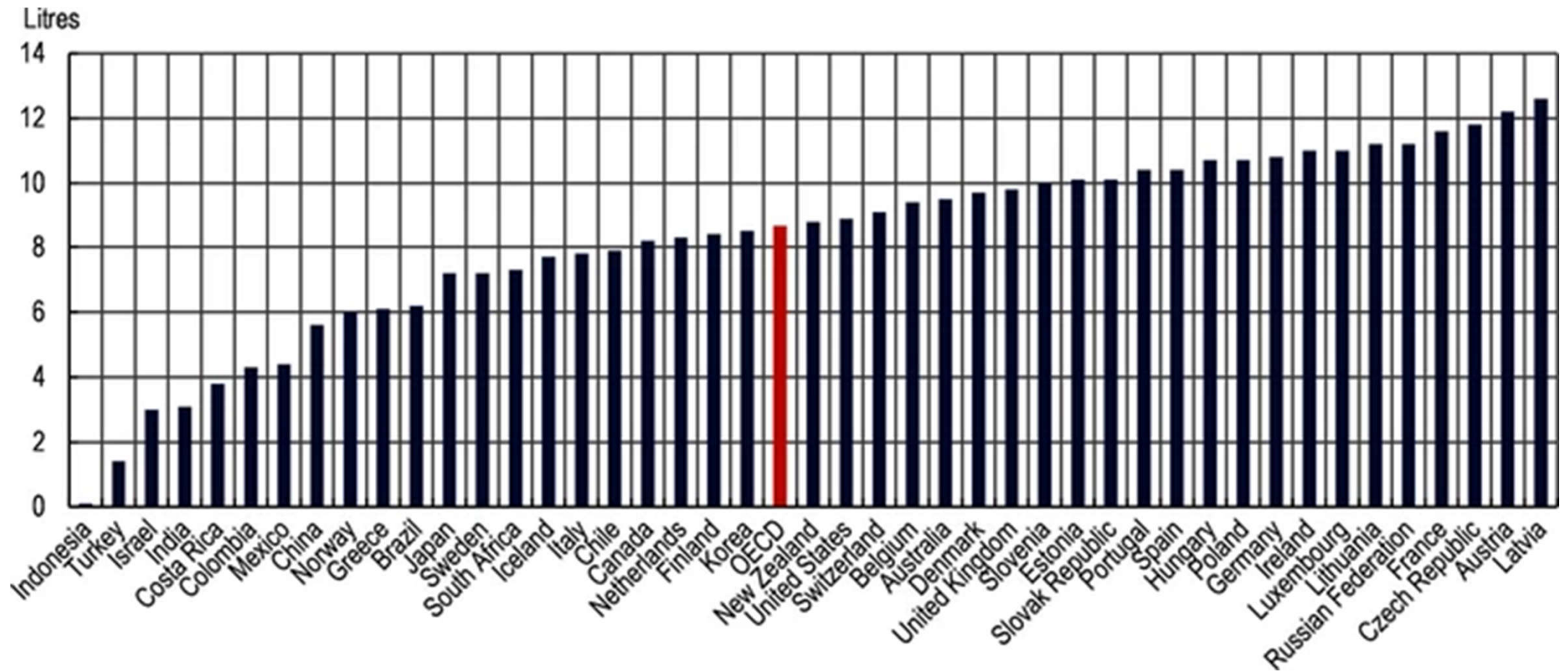
alkohol 2012

- średnie spożycie na mieszkańca wyniosło 9,16 litra czystego spirytusu
- co dziewiąty Polak i co czwarta Polka to abstynenci
- piją szkodliwie:
 - Polki: najczęściej kobiety młode, niezamężne i dobrze wykształcone
 - Polacy: najczęściej słabo wykształceni, samotni panowie w średnim lub starszym wieku

Pure alcohol consumption among persons (age 15+) in liters per capita per year, 2010^[2]

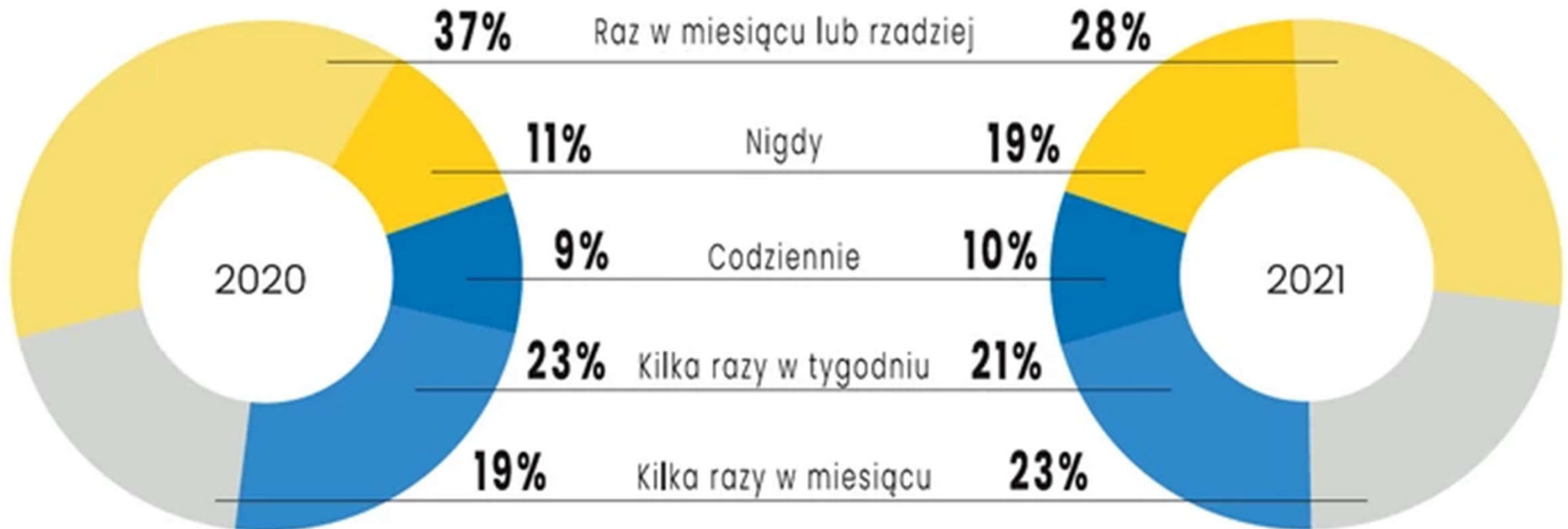
Rank ↕	Country ↕	Total ↕	Recorded consumption ↕	Unrecorded consumption ↕	Beer (%) ↕	Wine (%) ↕	Spirits (%) ↕	Other (%) ↕	2015 projection
1	Belarus	17.5	14.4	3.2	17.3	5.2	46.6	30.9	17.1
2	Moldova	16.8	6.3	10.5	30.4	5.1	64.5	0	17.4
3	Lithuania	15.4	12.9	2.5	46.5	7.8	34.1	11.6	16.2
4	Russia	15.1	11.5	3.6	37.6	11.4	51	0	14.5
5	Romania	14.4	10.4	4	50	28.9	21.1	0	12.9
6	Ukraine	13.9	8.9	5	40.5	9	48	2.6	11.8
7	Andorra	13.8	12.4	1.4	34.6	45.3	20.1	0	9.1
8	Hungary	13.3	11.3	2	36.3	29.4	34.3	0	12.4
9	Czech Republic	13	11.8	1.2	53.5	20.5	26	0	14.1
10	Slovakia	13	11.4	1.7	30.1	18.3	46.2	5.5	12.5
11	Portugal	12.9	11	1.9	30.8	55.5	10.9	2.8	12.5
12	Serbia	12.6	9.6	2.9	51.5	23.9	24.6	0	12.9
13	Grenada	12.5	11.9	0.7	29.3	4.3	66.2	0.2	10.4
14	Poland	12.5	10.9	1.6	55.1	9.3	35.5	0	11.5
15	Latvia	12.3	10.5	1.8	46.9	10.7	37	5.4	10.6
16	Finland	12.3	10	2.3	46	17.5	24	12.6	11.9
17	South Korea	12.3	9.8	2.5	25	1.6	2.9	70.5	10.9
18	France	12.2	11.8	0.4	18.8	56.4	23.1	1.7	11.6
19	Australia	12.2	10.4	1.8	44	36.7	12.5	6.8	12.6
20	Croatia	12.2	10.2	2	39.5	44.8	15.4	0.2	11.7

Spożycie alkoholu (litry czystego alkoholu) wśród dorosłych (wiek 15+), ok. 2018 r. | oecd-ilibrary.org

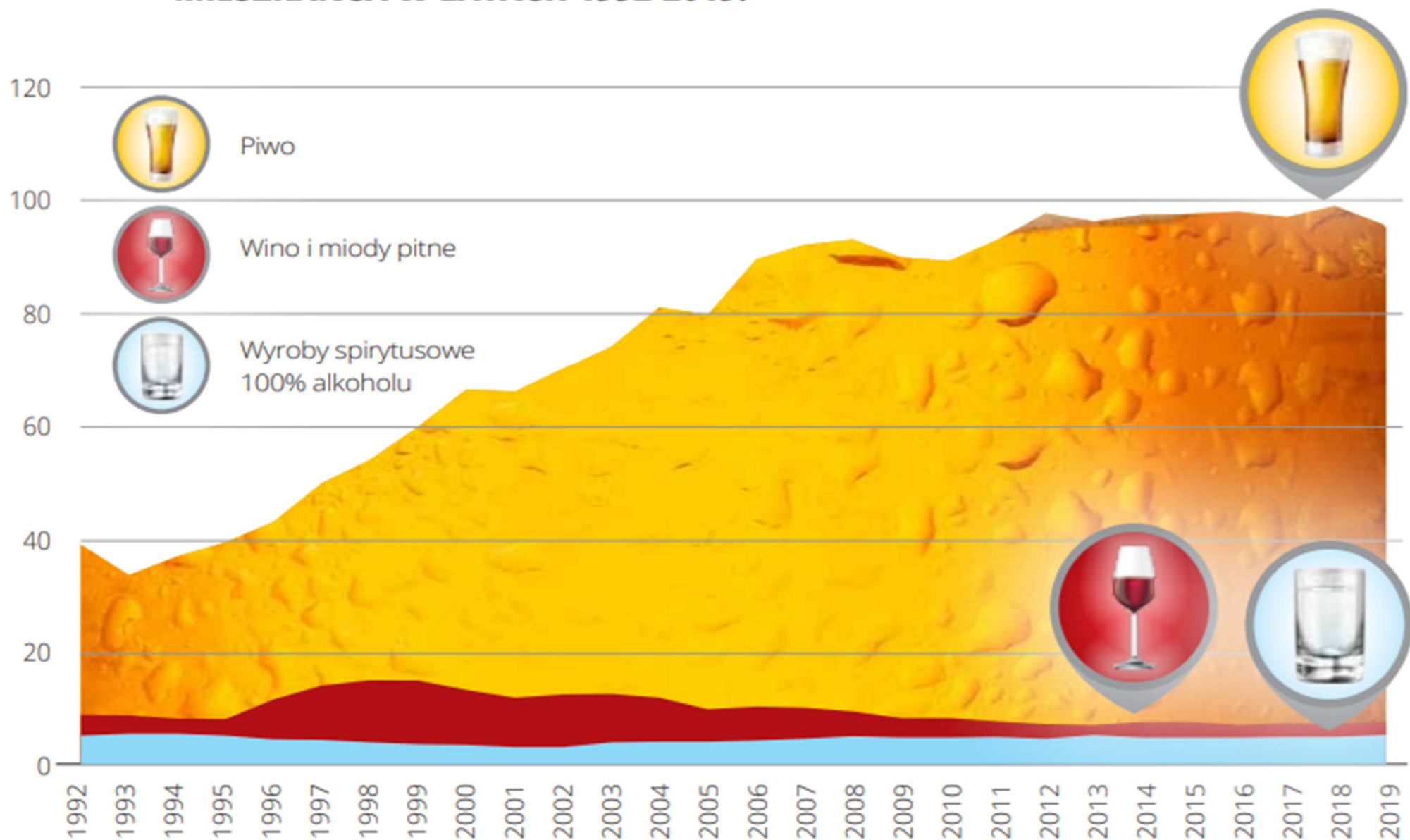

Spożycie alkoholu wśród Polaków. Narodowy Test Zdrowia Polaków 2021 | Medonet

Częstotliwość picia alkoholu wśród Polaków

RYS. 1. **STRUKTURA SPOŻYCIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W LITRACH NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W LATACH 1992-2019.**

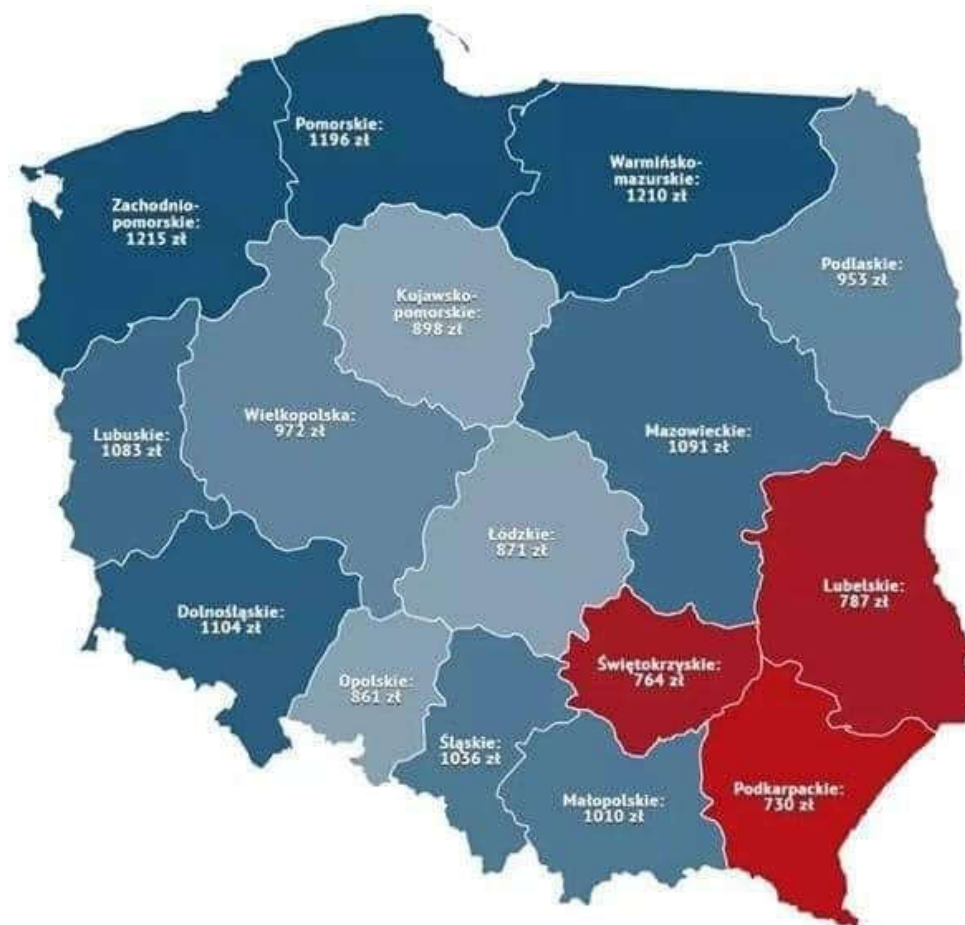

ALKOHOLOWA MAPA POLSKI

największe wydatki na alkohol na
1 mieszkańca

najniższe wydatki na alkohol na
1 mieszkańca

Ile Polacy wydają na...

Alkohole do 4,5 proc.
17,8 mld zł

Alkohol powyżej 18 proc.
15,9 mld zł

Wartość alkoholu sprzedanego w 2018 roku - dane sprzedawców

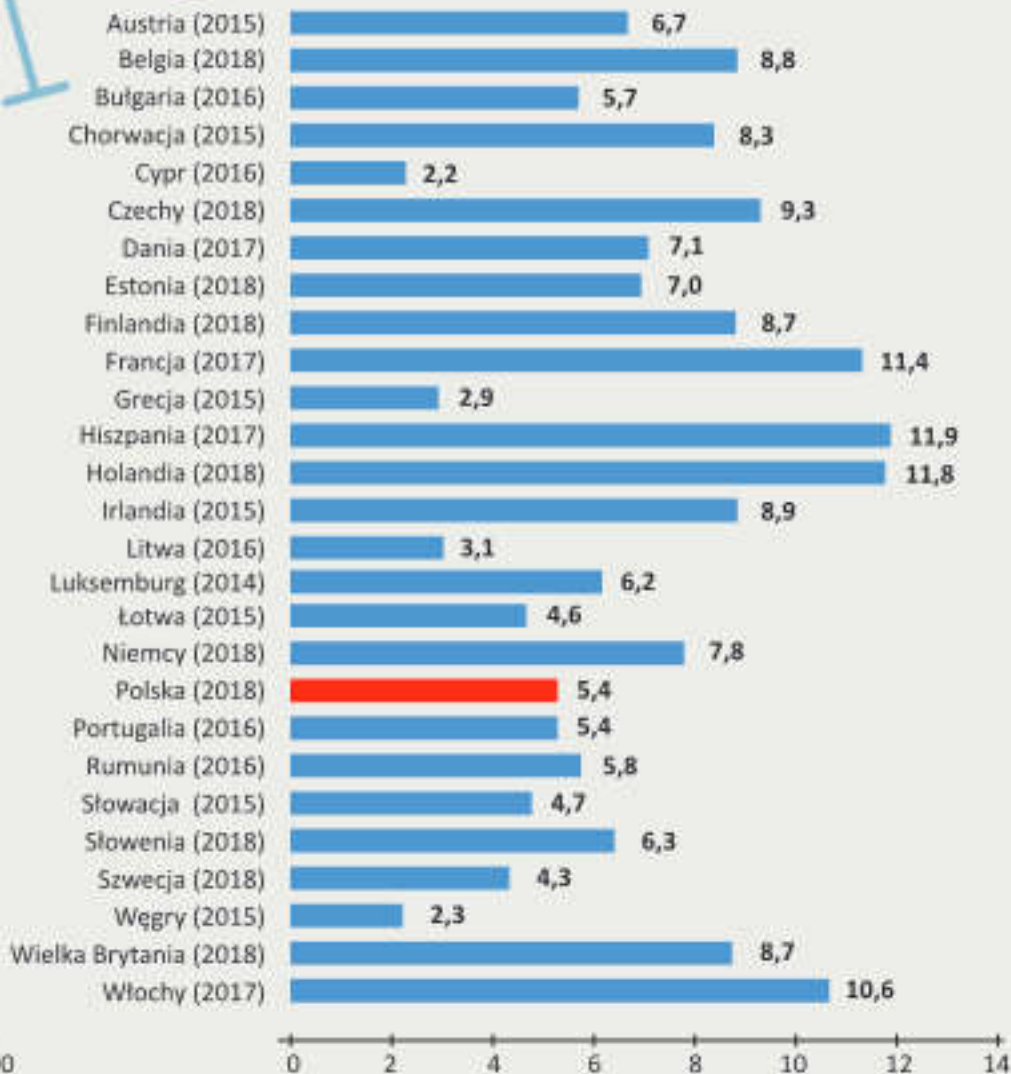
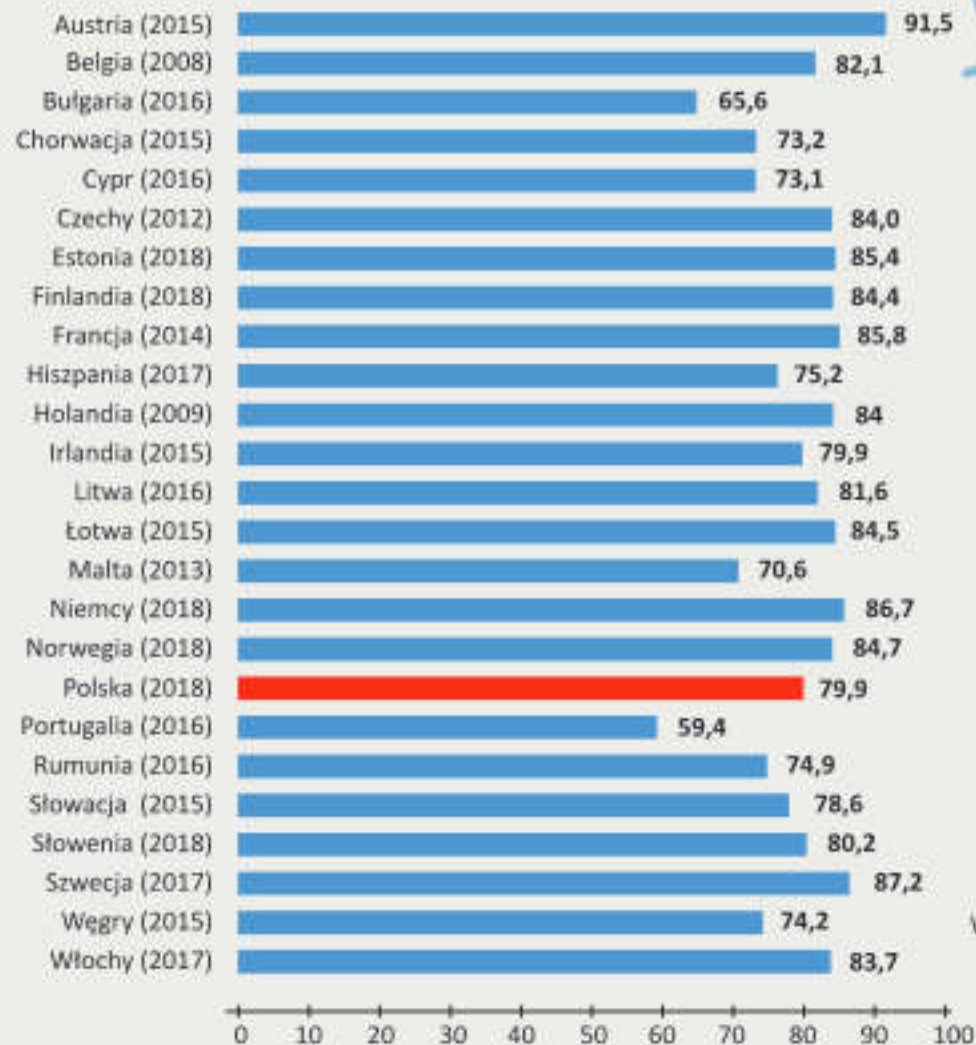
NARKOMANIA

Infografika 1.1.

Używanie alkoholu w ciągu ostatniego roku przez osoby w wieku 15-64 lata (%)

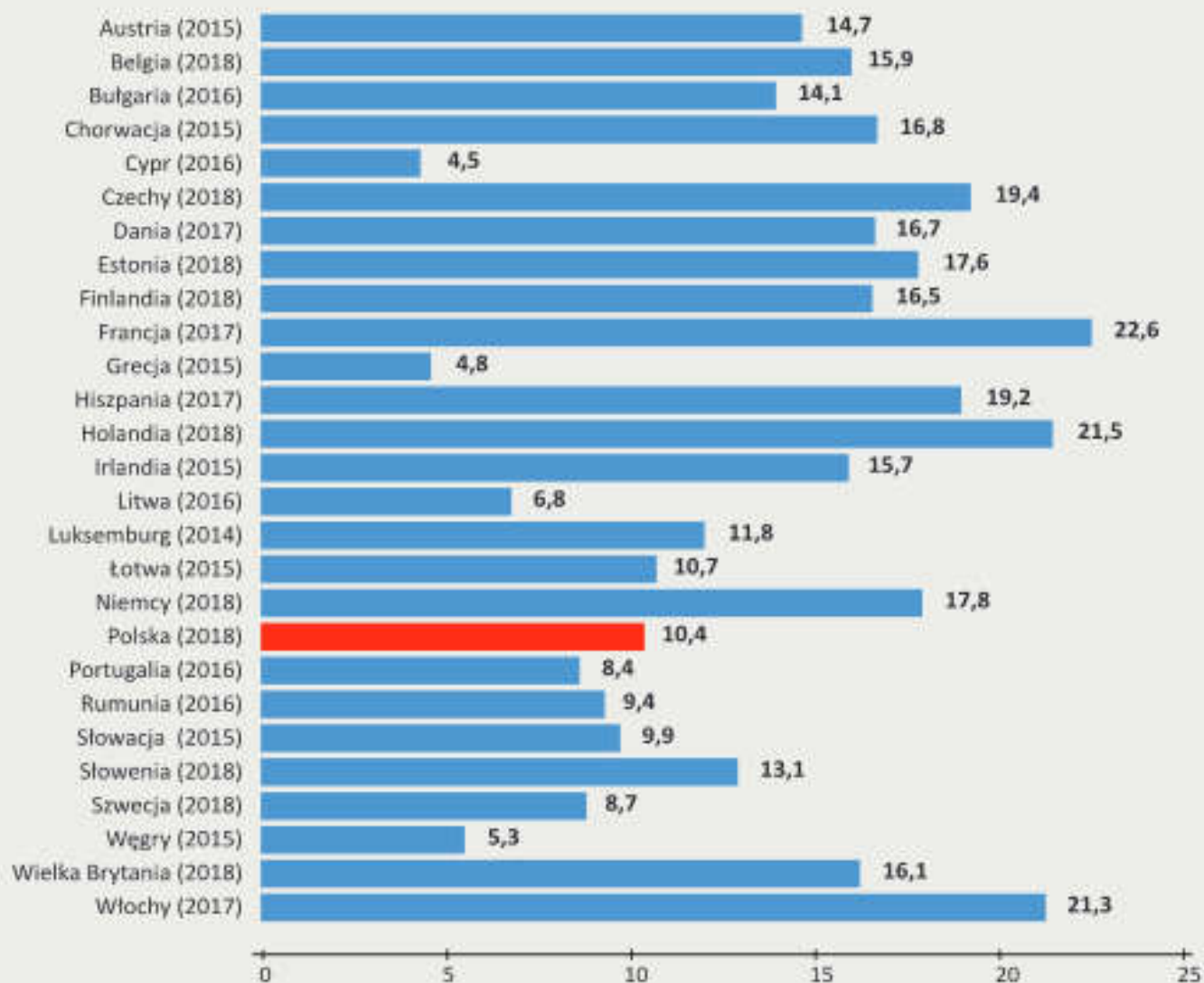

Używanie narkotyków w ciągu ostatniego roku przez osoby w wieku 15-64 lata (%)

Źródło: Biuletyn Statystyczny EMCDDA, 2020.

Infografika 1.2. Używanie narkotyków w ciągu ostatniego roku wśród osób w wieku 15-34 lata (%)

Źródło: Biuletyn Statystyczny EMCDDA, 2020.

Tabela 1.2. Rozpowszechnienie używania (%) 15-64 lata – Używanie kiedykolwiek w życiu (%).

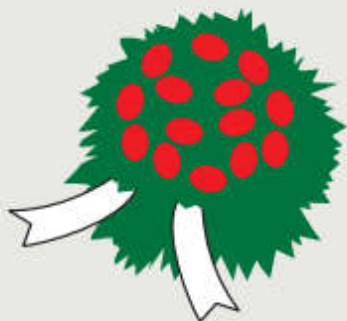
Polska	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Niższy CI 95 (ogółem)	Górny CI 95 (ogółem)
1. Jakikolwiek narkotyk	21,9%	10,3%	16,1%	14,8%	17,5%
2. Konopie indyjskie	16,4%	7,7%	12,1%	10,9%	13,3%
3. Opioidy (ogółem)	1,3%	0,4%	0,9%	0,6%	1,3%
4. Heroina	1,3%	0,4%	0,8%	0,5%	1,2%
5. Inne opioidy	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,3%
6. Kokaina (ogółem, w tym crack)	1,1%	0,4%	0,7%	0,5%	1,1%
7. Amfetaminy	3,3%	1,4%	2,4%	1,8%	3,0%
8. Ecstasy	1,3%	0,7%	1,0%	0,7%	1,4%
9. Halucynogeny (ogółem)	1,7%	1,1%	1,4%	1,0%	1,9%
10. LSD	1,3%	0,7%	1,0%	0,6%	1,4%
11. Inne halucynogeny	0,9%	0,9%	0,9%	0,6%	1,3%
12. Rozpuszczalniki lub inhalatory	0,5%	0,2%	0,3%	0,2%	0,6%
13. Sterydy anaboliczne	1,3%	0,1%	0,7%	0,4%	1,1%
14. GHB (pigulka gwałtu)	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,3%
15. Dopalacze (nowe substancje psychoaktywne)	5,3%	2,6%	3,9%	3,3%	4,7%

Tabela 1.3. Rozpowszechnienie używania (%) 15-64 lata – Używanie w ciągu ostatniego roku.

Polska	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Niższy CI 95 (ogółem)	Górny CI 95 (ogółem)
1. Jakikolwiek narkotyki	7,2%	3,7%	5,4%	4,7%	6,3%
2. Konopie indyjskie	5,0%	2,6%	3,8%	3,1%	4,5%
3. Opioidy (ogółem)	0,7%	0,3%	0,5%	0,3%	0,9%
4. Heroina	0,7%	0,3%	0,5%	0,3%	0,8%
5. Inne opioidy	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,3%
6. Kokaina (ogółem, w tym crack)	0,3%	0,2%	0,3%	0,1%	0,5%
7. Amfetaminy	0,9%	0,7%	0,8%	0,5%	1,2%
8. Ecstasy	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,6%
9. Halucynogeny (ogółem)	0,8%	0,6%	0,7%	0,4%	1,1%
10. LSD	0,5%	0,5%	0,5%	0,3%	0,8%
11. Inne halucynogeny	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,3%
12. Rozpuszczalniki lub inhalatory	0,3%	0,2%	0,3%	0,1%	0,5%
13. Sterydy anaboliczne	0,4%	0,1%	0,2%	0,1%	0,5%
14. GHB (pigulka gwałtu)	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,3%
15. Dopalacze (nowe substancje psychoaktywne)	1,3%	0,7%	1,0%	0,7%	1,5%

Źródło: CINN KBPN.

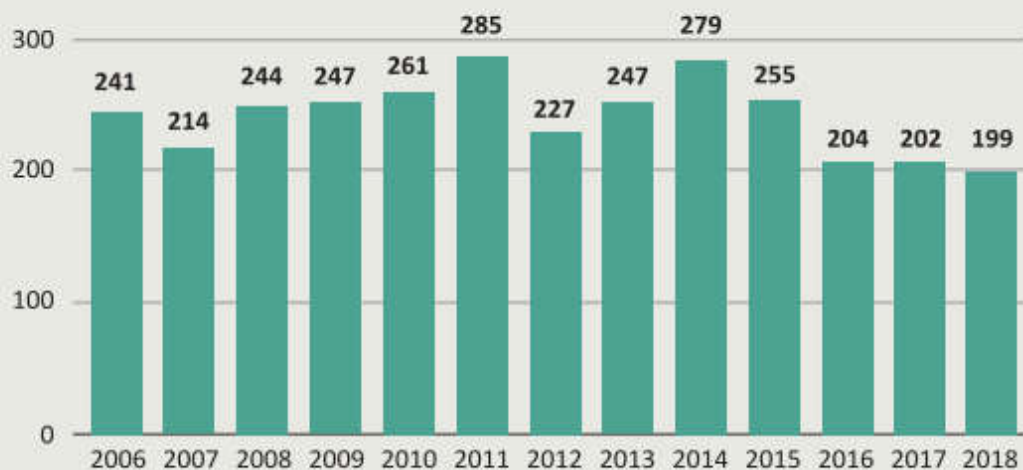
Infografika 2.1. Charakterystyka zgonów spowodowanych przez narkotyki

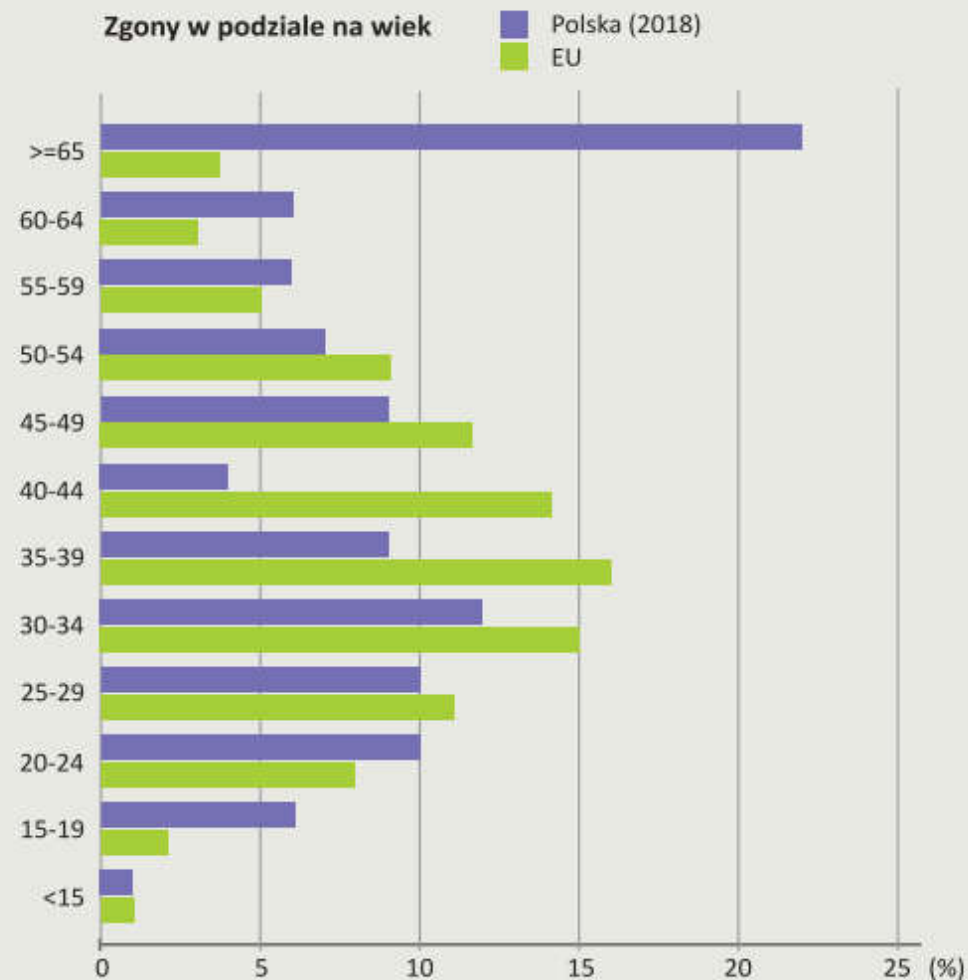
Rozkład wg płci

Liczba zgonów spowodowanych przez narkotyki

Zgony w podziale na wiek

Źródło: Biuletyn Statystyczny EMCDDA, 2020.

Polska

Tabela 11.1. Skazani prawomocnie przez sądy

	Skazani prawomocnie przez sądy		Skazani na karę pozbawienia wolności z ustawy narkotykowej		
	Wszyscy skazani	Skazania z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	Wszyscy skazani	Bez zawieszenia	Z zawieszeniem
1999	207 607	2 264	1 865	420	1 445
2000	222 815	2 878	2 428	572	1 856
2001	315 013	4 300	3 802	1 024	2 778
2002	365 326	6 407	5 417	1 282	4 133
2003	415 533	9 815	7 785	1 489	6 296
2004	512 969	16 608	12 417	2 308	10 109
2005	503 909	20 164	14 249	2 085	12 164
2006	462 937	20 381	15 383	2 355	13 028
2007	426 377	20 801	15 475	2 118	13 357
2008	421 051	20 631	15 165	2 390	12 775
2009	415 272	20 024	14 739	2 188	12 551
2010	432 891	20 601	14 837	2 278	12 559
2011	423 464	21 049	14 437	2 163	12 274
2012	408 107	19 226	13 131	2 019	11 112
2013	353 208	18 189	12 321	1 837	10 484
2014	295 353	17 464	11 155	1 738	9 417
2015	260 034	16 402	10 122	1 819	8 303
2016	289 512	19 446	8 095	2 457	5 639
2017	241 436	17 603	6 630	2 668	3 962
2018	275 768	18 103	6 558	3 022	3 536

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości.

narkomania 2014

▶ MŁODZIEŻ BIORĄCA NARKOTYKI ODURZAŁA SIĘ:

▶ NA WAKACJACH NARKOTYKÓW UŻYWAJĄ:

77 procent
chłopcy

23 procent
dziewczęta

16 lat
i 8 miesięcy

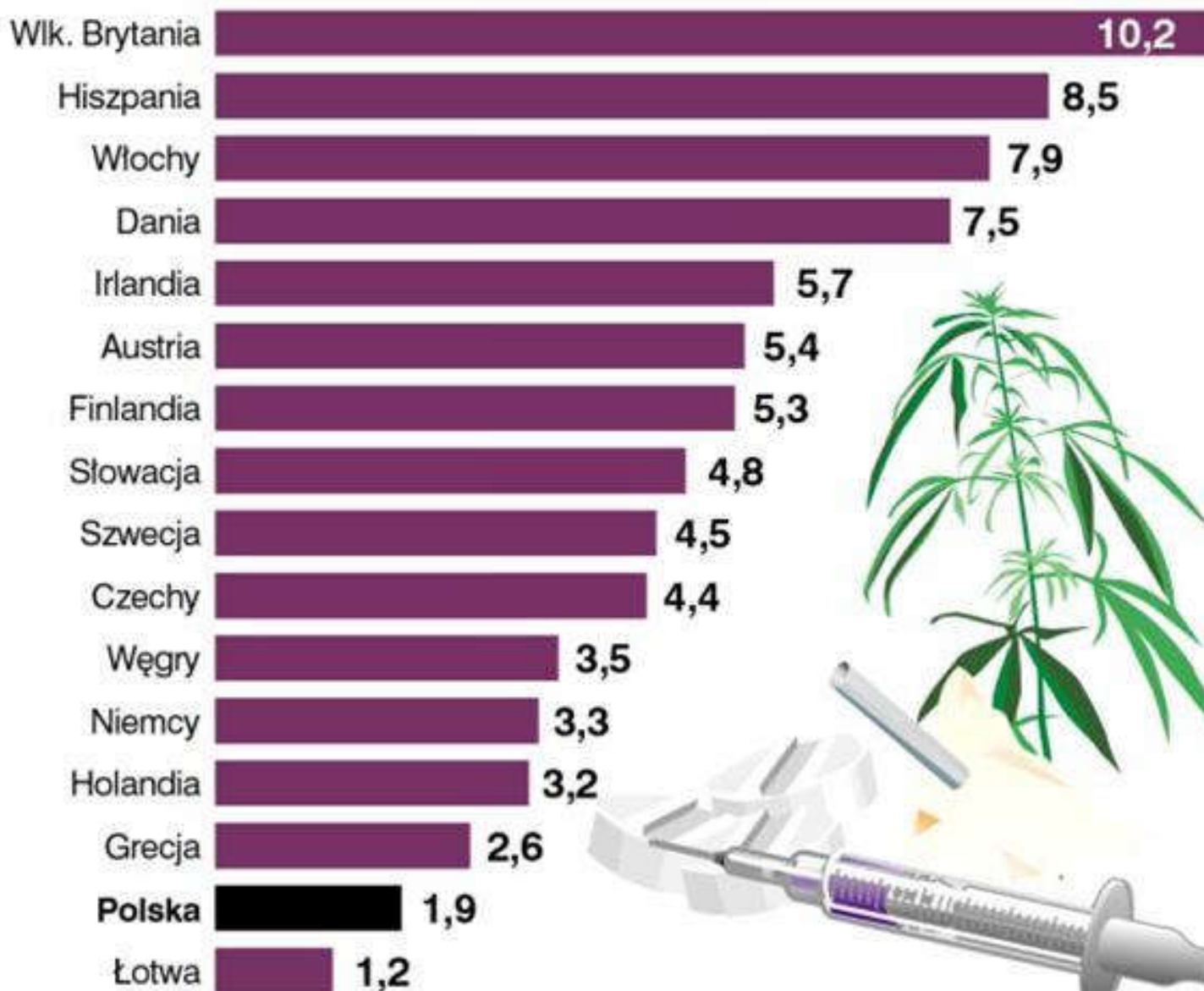
średnia wieku osób,
które po raz pierwszy sięgnęły
po narkotyk

Źródło: Mazowieckie Centrum Profilaktyki Uzależnień

narko- mania UE

Problemy narkotykowe

Średnia liczba osób z problemami narkotykowymi na 1000 mieszkańców w wybranych krajach UE.

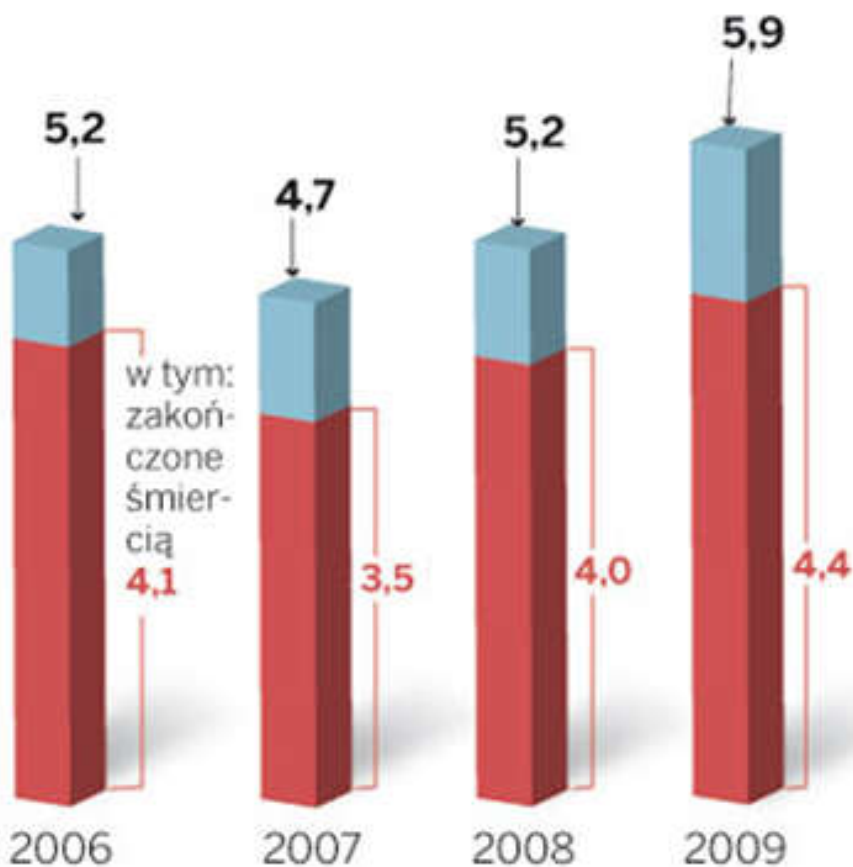
Źródło: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)

Infografika PAP

SAMOBÓJSTWA

Próby samobójcze

liczba wszystkich przypadków w tysiącach

źródło: KGP

Sposób popelnienia samobójstwa

liczba przypadków

Przyczyny samobójstw w 2009 r.

liczba przypadków

samobójstwa

LICZBA SAMOBÓJSTW

DANE W TYS.

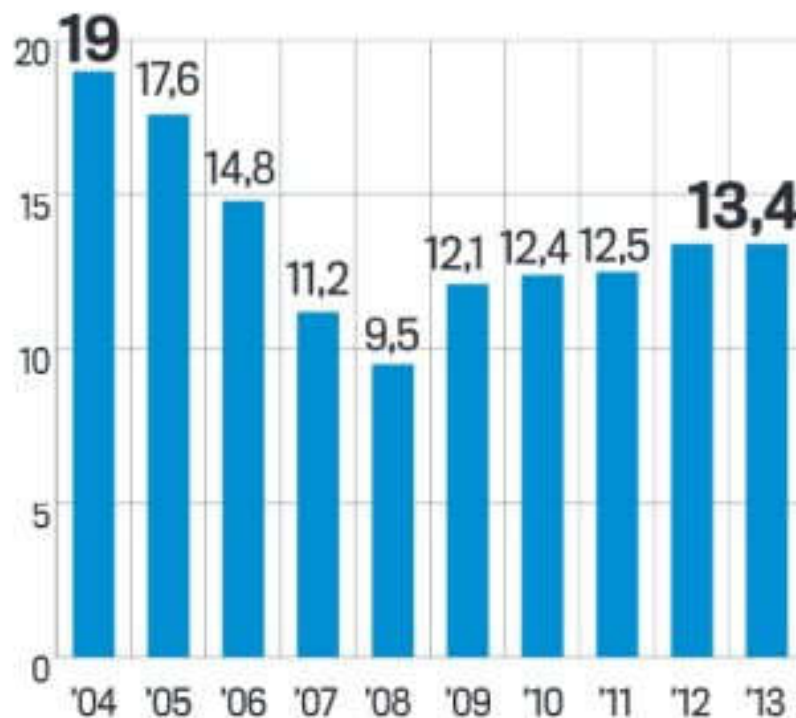

© GAZETA WYBORCZA

ŹRÓDŁO: KGP

STOPA BEZROBOCIA

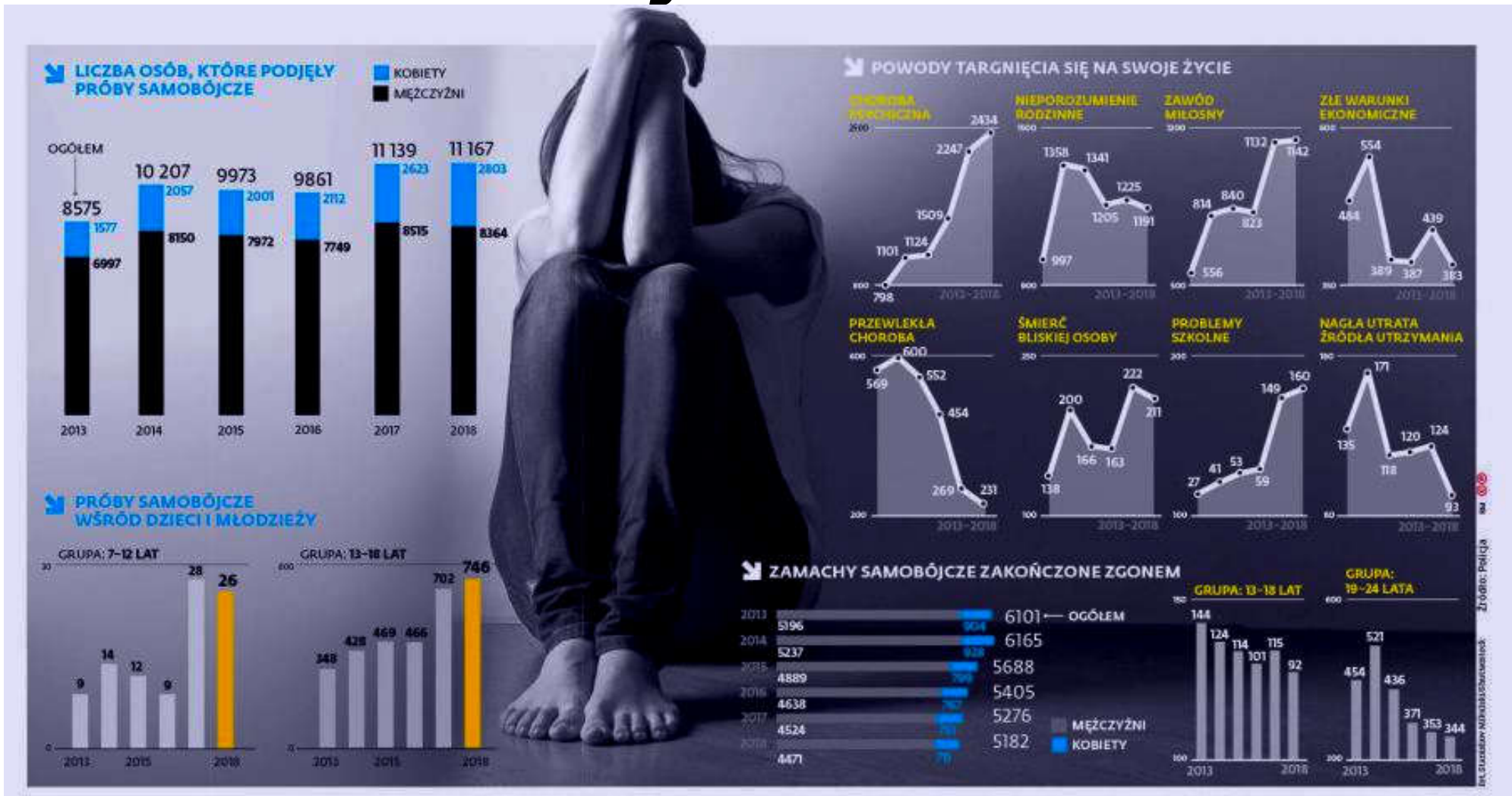
DANE W PROC.

ŹRÓDŁO: GUS

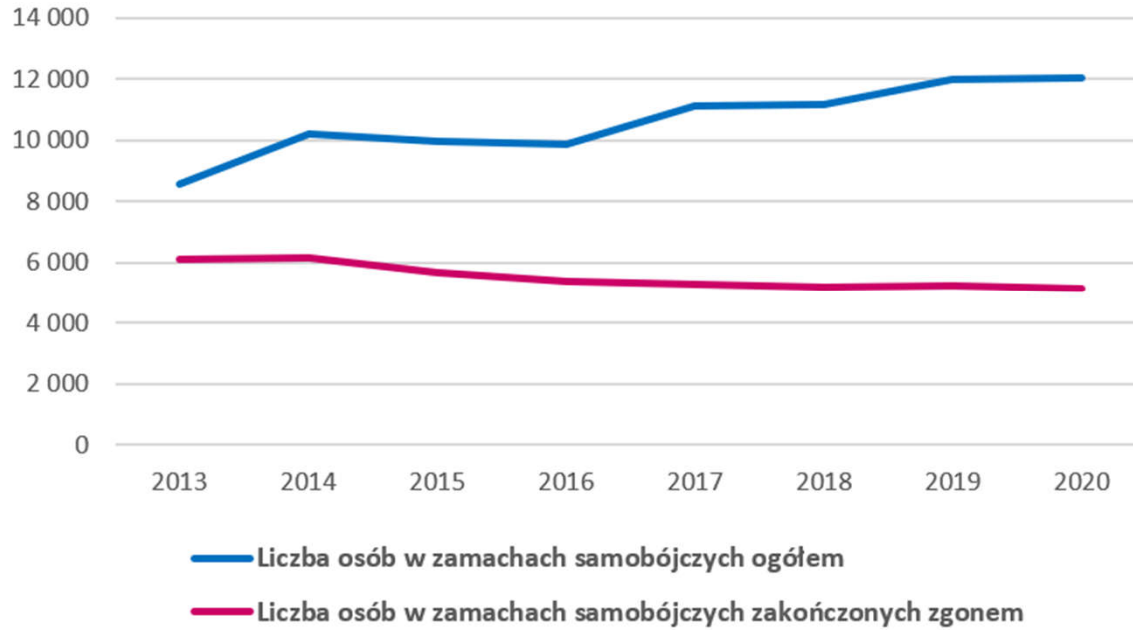
http://wyborcza.pl/1,76842,15713588,2013__rekord_samobojstw__Meczczyni_pod_presja.html

samobójstwa

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/1414773,sa-mobojstwa-w-szkole-mlodziez-nie-chce-zyc.html>

Próby samobójcze ogółem i zakończone zgonem w Polsce

samobójstwa

Źródło: zestawienie ciekaweliczby.pl na podstawie danych Policji

116 123 - bezpłatny TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB DOROSŁYCH W KRYZYSIE EMOCJONALNYM

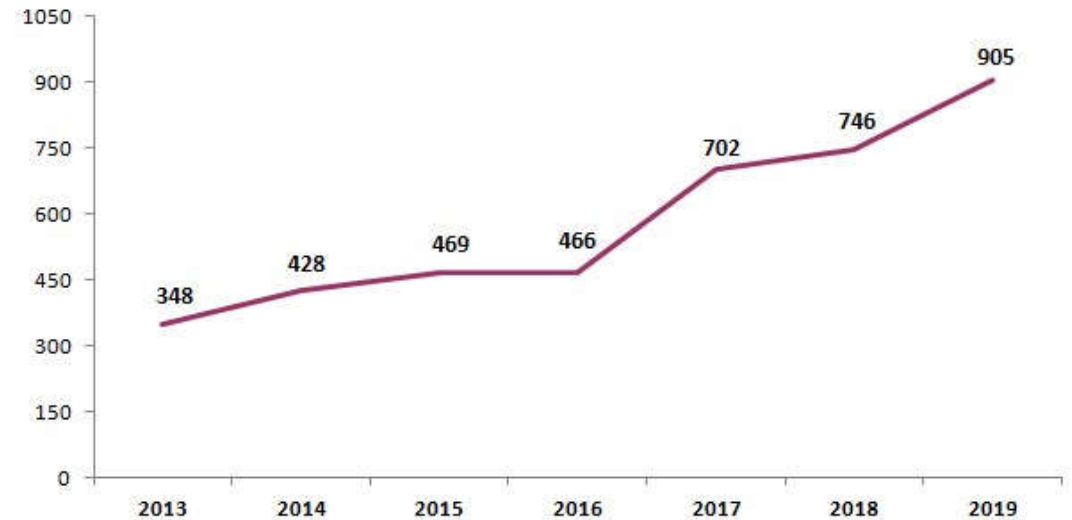
116 111 - bezpłatny TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

800 100 100 - bezpłatny TELEFON ZAUFANIA DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI

800 121 212 - DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA

800 120 002 - bezpłatny OGÓLNOPOLSKI TELEFON DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE "NIEBIESKA LINIA". (PAP)

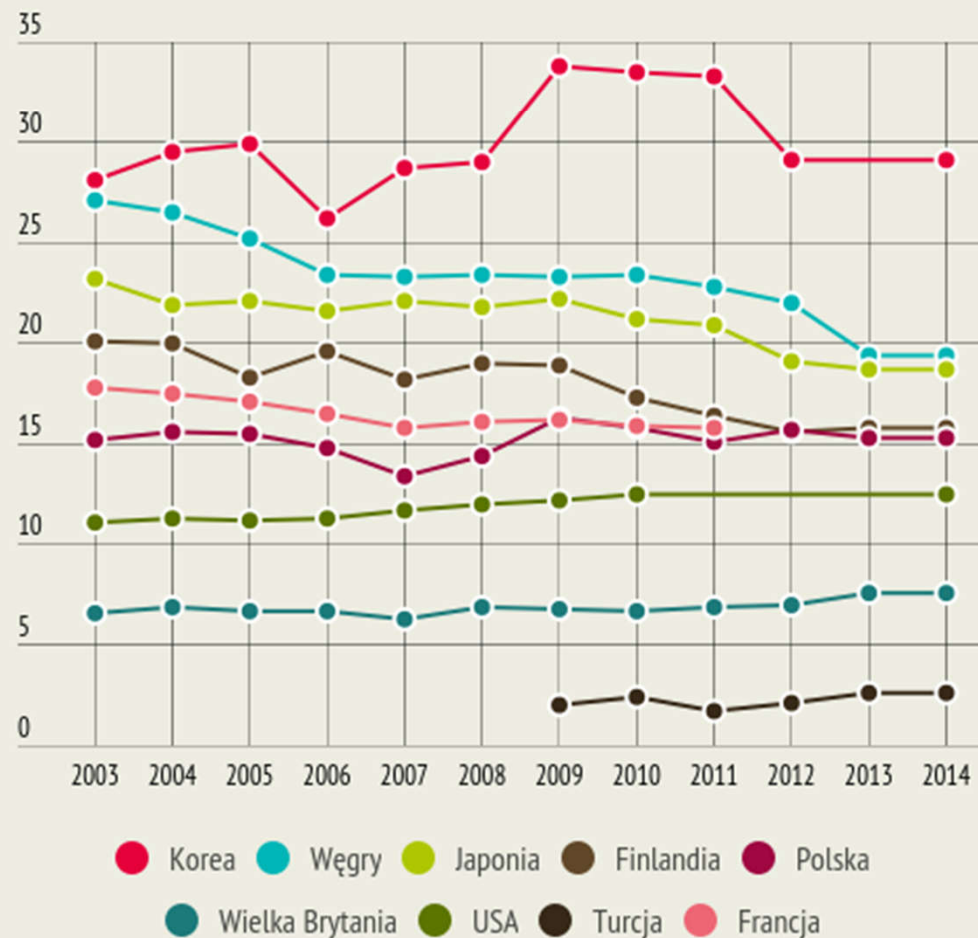
Liczba prób samobójczych w grupie wiekowej '13-18'

Źródło: zestawienie ciekaweliczby.pl na podstawie danych Policji

samobójstwa na świecie

LICZBA SAMOBÓJSTW W KRAJACH ROZWINIĘTYCH

Liczba samobójstw na 100 tysięcy mieszkańców

PRZEMOC

- wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby pomimo braku przyzwolenia tej osoby na taki wpływ w celu uzyskania jakiegoś istotnego zasobu

rodzaje przemocy

- Przemoc **fizyczna** to wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby pomimo braku jej przyzwolenia przy użyciu siły fizycznej.
- Przemoc **psychiczna** to wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby pomimo braku jej przyzwolenia przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej.
 - O przemocy **ekonomicznej** (odmiana psychicznej) można mówić wtedy, gdy jej sprawca używa pieniędzy albo innych dóbr materialnych po to, aby uzależnić od siebie finansowo drugą osobę.
- Przemoc **seksualna** – przemoc związana ze sferą seksualną: zgwałcenie, w tym gwałty podczas trwania konfliktów zbrojnych, molestowanie seksualne, wykorzystywanie osób niepełnosprawnych intelektualnie lub fizycznie, wykorzystywanie seksualne dzieci, stręczycielstwo, zmuszanie do prostytucji, handel ludźmi w celach seksualnych, małżeństwo z nieletnim, brutalne działania przeciwko integralności seksualnej, w tym okaleczenie narządów płciowych, zmuszanie do kontroli dziewictwa, niechciane komentarze o kontekście seksualnym, wymuszenie dokonania aborcji, odmowa użycia antykoncepcji lub ochrony przed chorobami przenoszonymi drogą płciową.

rodzaje przemocy

- Cyberprzemoc (ang. cyberbullying) – to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów.

rodzaje przemocy

- Przemoc **symboliczna** – miękka forma przemocy polegająca na uzyskiwaniu różnymi drogami takiego oddziaływania klas dominujących czy uprzywilejowanych na całość społeczeństwa i na klasy podporządkowane, by podporządkowani postrzegali rzeczywistość, w tym samą relację dominacji, której są ofiarą, w kategoriach percepcji i oceny wyrażających interes klas dominujących.
 - Podporządkowani postrzegają swoją sytuację jako naturalną lub nawet korzystną czy pożądaną dla nich samych, bo postrzegają rzeczywistość społeczną w kategoriach stworzonych przez klasy dominujące w celu legitymizacji ich dominującej pozycji. Istotą tej przemocy jest narzucanie arbitralnie dobranych treści kulturowych przez arbitralną władzę, co przekłada się na kształt relacji społecznych i sposób emocjonalnego reagowania.

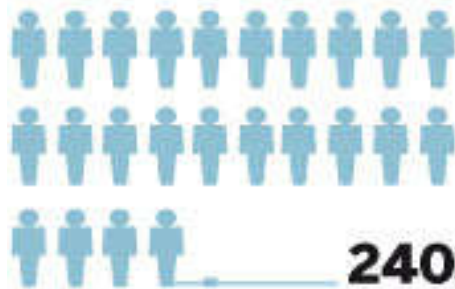
https://pl.wikipedia.org/wiki/Przemoc_symboliczna

<https://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/7,163229,29610189,juz-nie-przemoc-w-rodzinie-a-przemoc-domowa-istotne-zmiany.html>

przemoc 2010

Statystyki policyjne o przemocy

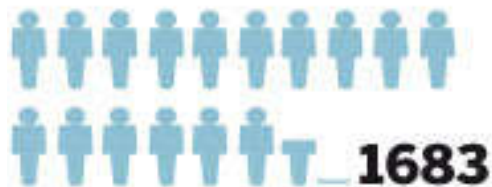
tylu małych, według
statystyk policji, było w 2009
roku ofiarami pobicia lub bójki

96%

w tylu przypadkach sprawcami przemocy w rodzinie
są mężczyźni

85%

tylu spośród nich jest pod wpływem
alkoholu

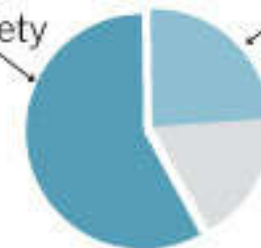
tych dzieci poniżej 15 roku
życia według policyjnych
statystyk padło w 2008 roku
ofiara molestowania
seksualnego

30%

nawet tyle Polek doświadcza,
według organizacji pozarządowych, różnego rodzaju przemocy:
fizycznej, seksualnej, ekonomicznej
czy psychicznej

**Kto jest najczęściej narażony
na przemoc w rodzinie
w procentach**

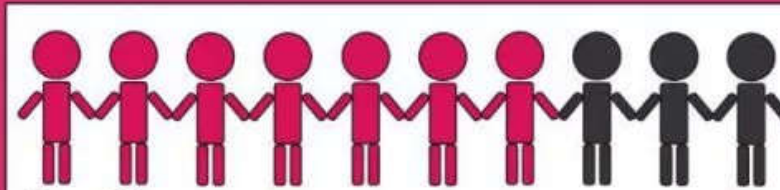
58
kobiety

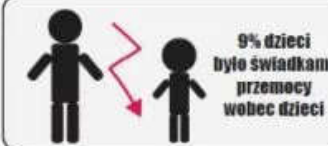
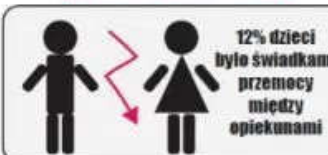
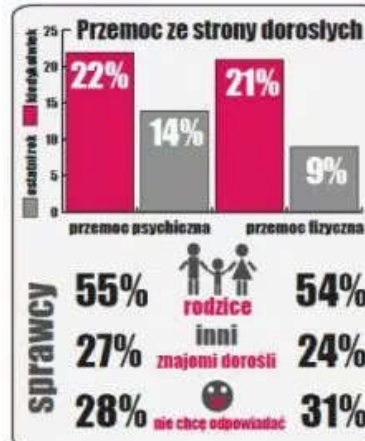
24
dzieci
do lat
13

przemoc wobec dzieci 2012

OGÓLNOPOLSKA DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY WOBEĆ DZIECI 2012

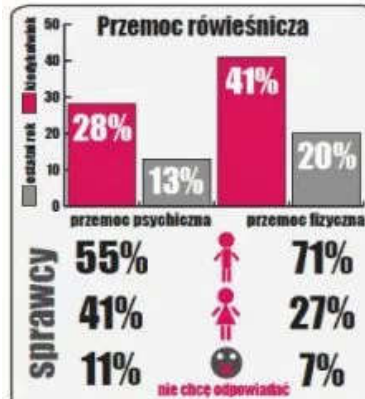
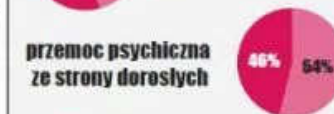

7 na 10 dzieci doświadczyło w swoim życiu przemocy

PŁEĆ OFIAR

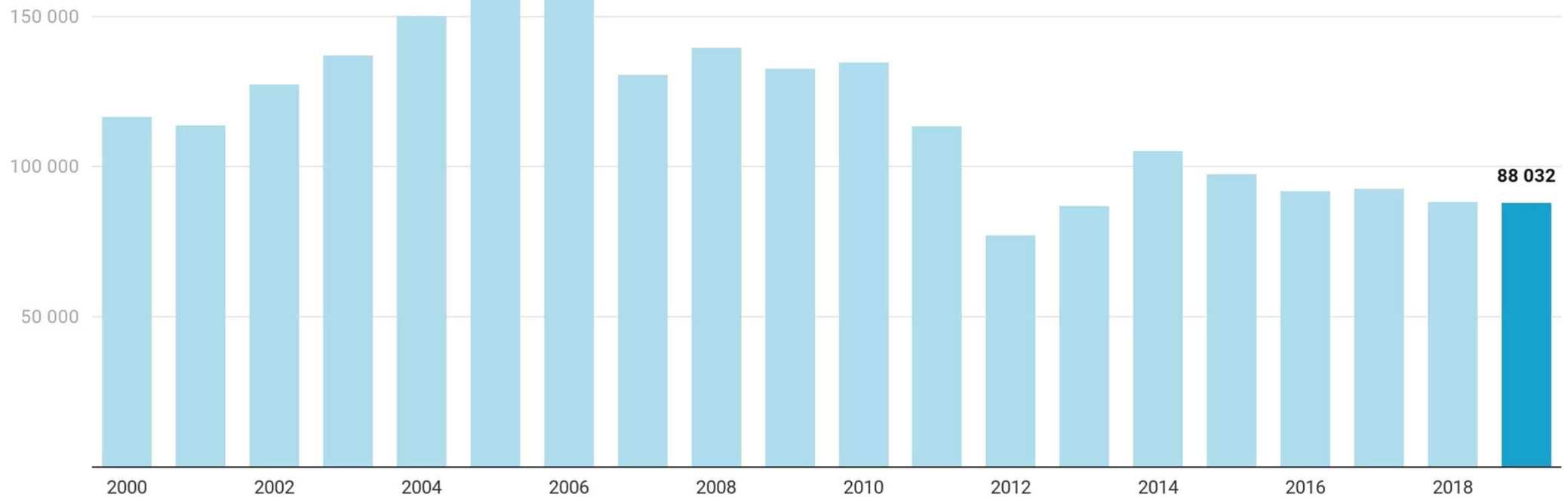
■ chłopcy ■ dziewczyny

przemoc w rodzinie

Liczba ofiar przemocy domowej w Polsce

Liczba ofiar przemocy domowej ogółem

Wykres: PortalStatystyczny.pl • Źródło: Policja.pl • Narzędzie: Datawrapper

przemoc w rodzinie 2020

Przemoc w rodzinie

ŁR ©P

⚡ Liczba formularzy Niebieska Karta – A wypełnianych w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie

- jednostki organizacyjne pomocy społecznej
- policja
- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych
- oświata
- ochrona zdrowia

⚡ Odnotowane przez policję przypadki przemocy w rodzinie

⚡ Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie

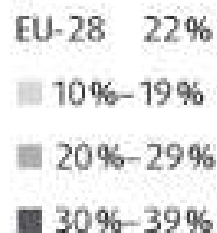
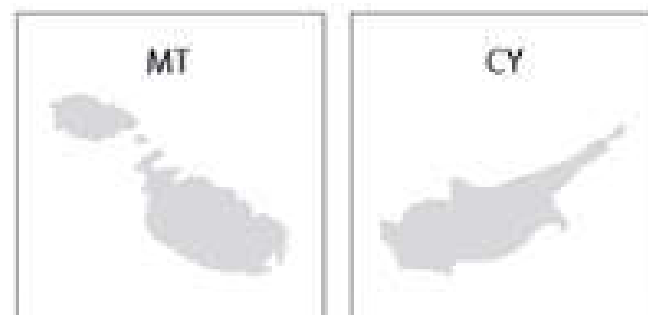
przemoc wobec kobiet 2015

- Według statystyk policyjnych w 2015 r. ofiarami przemocy w rodzinie padło 97 501 osób, w tym 69 376 kobiet.
- Biorąc pod uwagę zarówno zabójstwa, pobicia ze skutkiem śmiertelnym, jak i samobójstwa, których przyczyną była przemoc, Centrum Praw Kobiet szacuje, że rocznie w wyniku przemocy domowej życie może tracić nawet 400-500 kobiet.

Mapka 1

Fizyczna i/lub seksualna przemoc partnera wobec kobiet

przemoc wobec kobiet w UE 2015

Źródło: European Union Agency for Fundamental Rights, „Violence against women: an EU-wide survey. Main results”, Luxembourg 2014, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-main-results_en.pdf (pozostałe mapki również pochodzą z Raportu Agencji Praw Podstawowych)

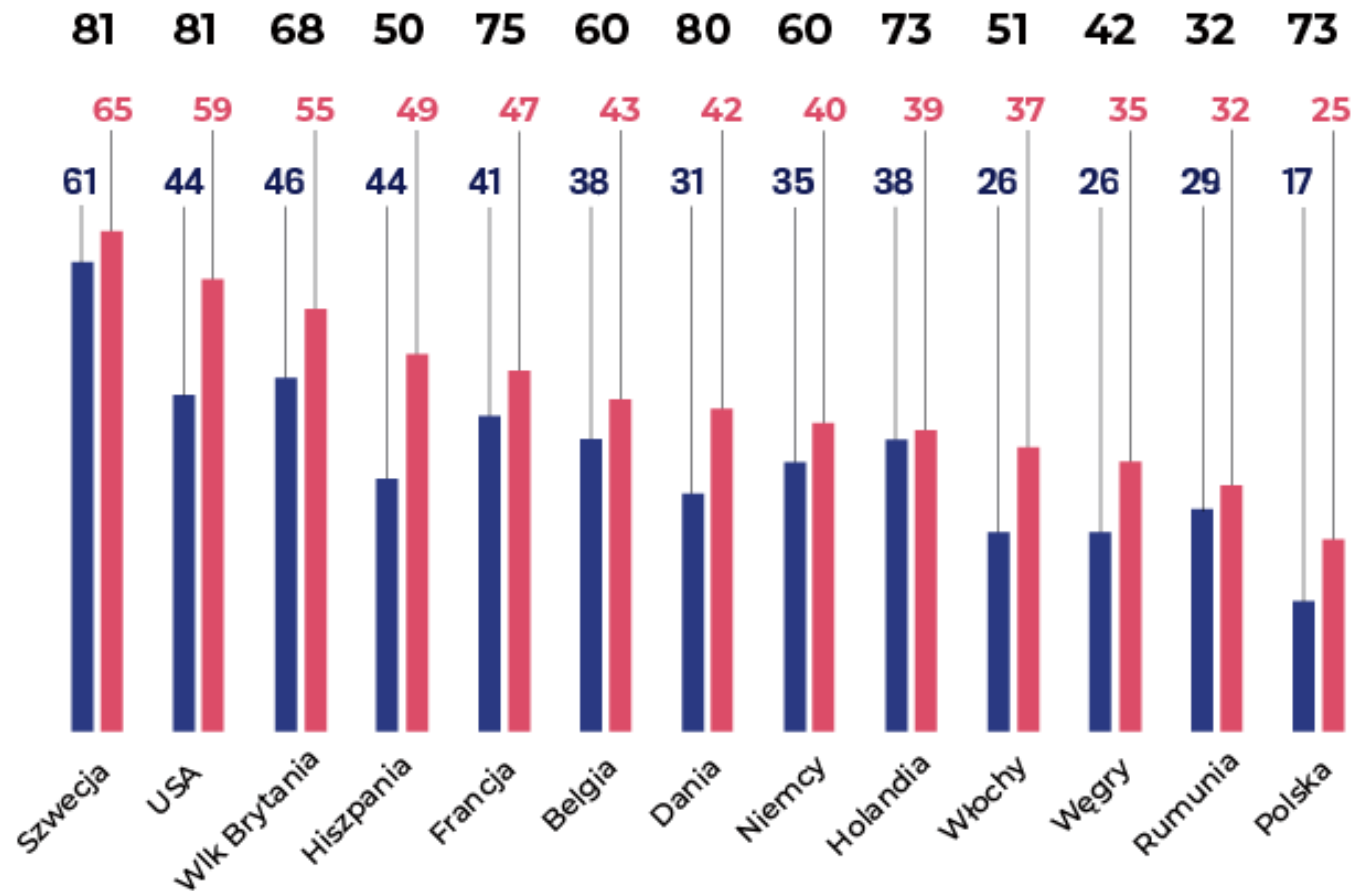
molestowanie

MOLESTOWANIE w proc.

- mężczyźni
- kobiety
- faktyczna liczba

Badanych zapytano: Jaka twoim zdaniem część kobiet w twoim kraju, doświadczyła molestowania seksualnego?

Zarówno kobiety, jak i mężczyźni mylnie wskazują ile kobiet doświadczyło molestowania seksualnego. Jednak to mężczyźni zaniżają skalę zjawiska. Największy rozdźwięk między opiniami występuje w Danii. Najniższy w Holandii.

zgwałcenia 2016

GWAŁT

Najczęściej sprawcą gwałtu był

63%

były partner

21%

obecny partner

Miejsce

w mieszkaniu prywatnym

50%

w jej mieszkaniu

56%

Okolo 38% kobiet zna inną kobietę, która doświadczyła gwałtu

92% nie zgłosiła gwałtu na policję

DLACZEGO OFIARY NIE ZGŁASZAŁY GWALTU:

„Nie sądziłam, aby policja cokolwiek w tej sprawie zrobiła.”

62%

„Poradziłam sobie sama.”

55%

„Czułam wstyd/zażenowanie.”

62%

„Myślałam, że to moja wina.”

37%

„Uznałam wydarzenie za zbyt błahe, by zgłaszać je policji.”

36%

„Nie chciałam, by ten mężczyzna został aresztowany i miał kłopoty z policją.”

33%

„Bałam się sprawcy.”

28%

„Nikt by mi nie uwierzył.”

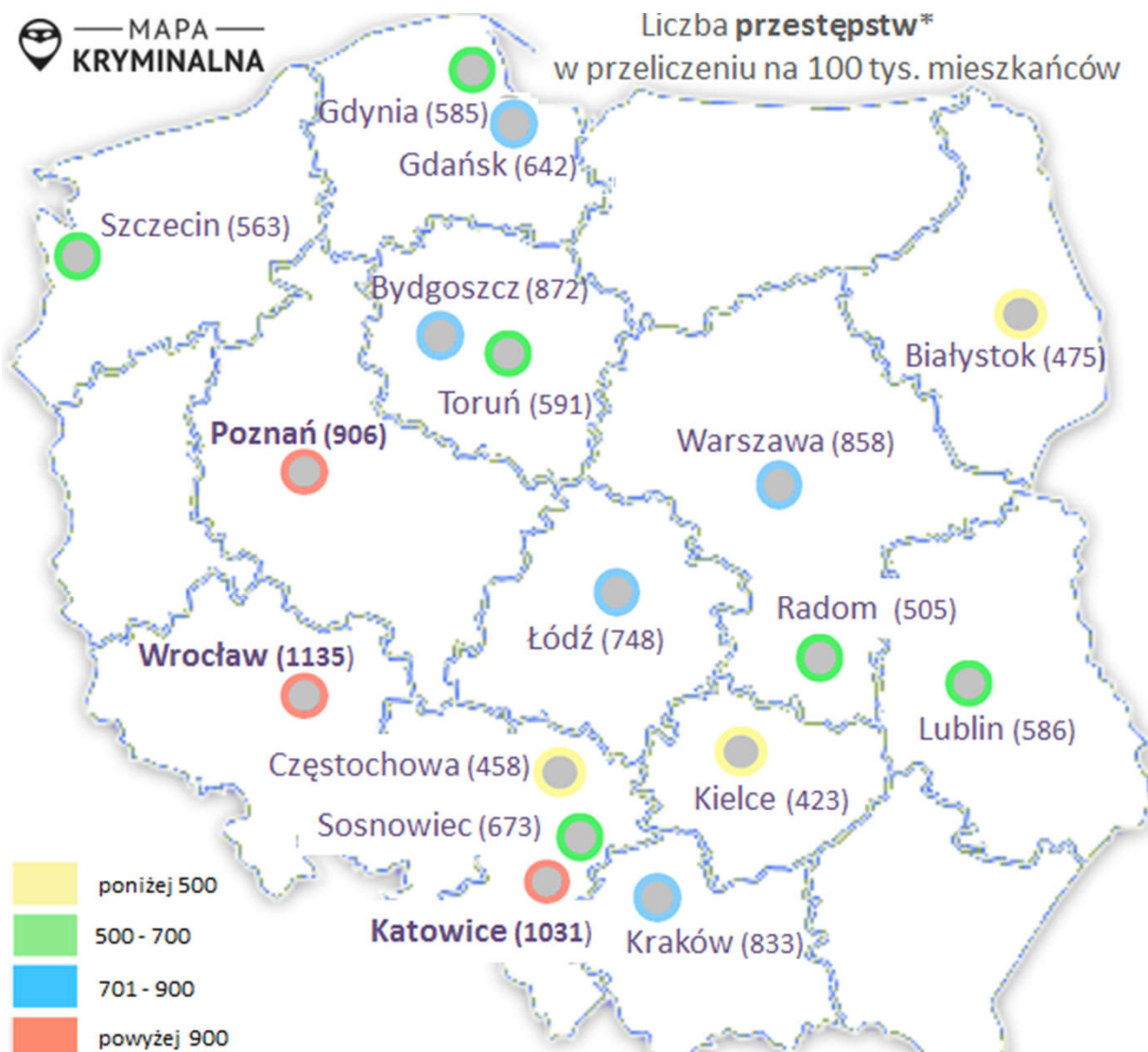
24%

„Bałam się konsekwencji ze strony sprawcy (w pracy/szkole/na uczelni).”

17%

PRZESTĘPCZOŚĆ

MAPA
KRYMINALNA

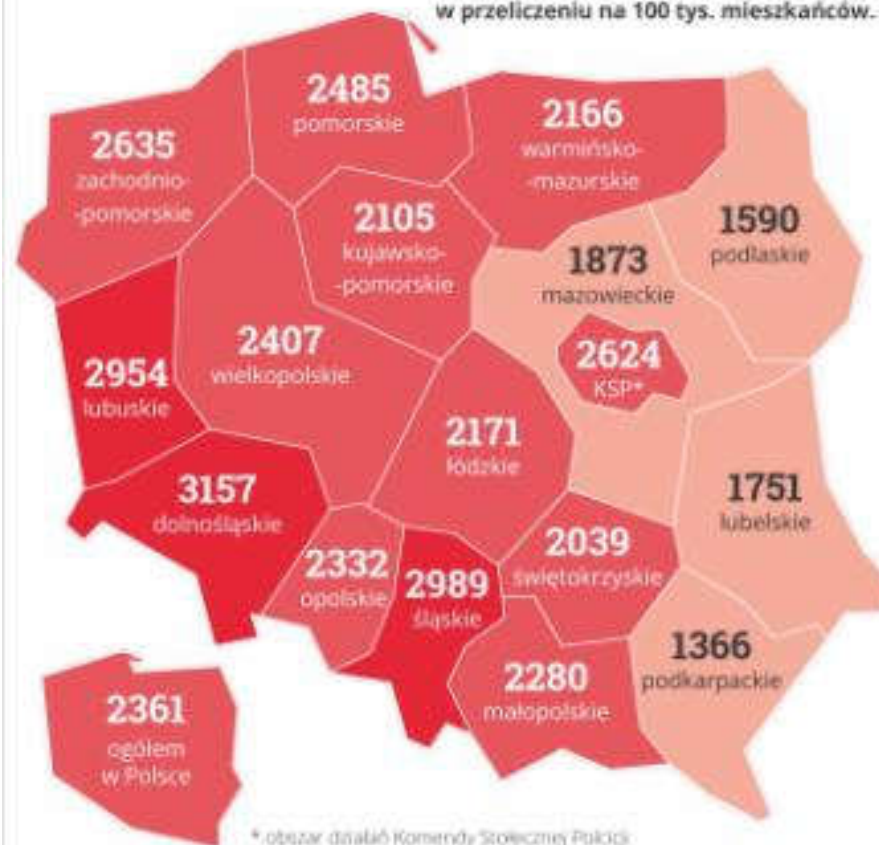

Statystyka dotyczy wyłącznie przestępstw, prezentowanych w serwisie mapakryminalna.pl: włamań do mieszkań i samochodów, kradzieży aut, motorów, rowerów, rozbojów, bójek, niszczenia mienia, przestępstw narkotykowych, podłożenia materiałów wybuchowych, zabójstw. Analizowano interwencje funkcjonariuszy w 17 miastach powyżej 200 tys. mieszkańców. Dane: Komenda Główna Policji, interwencje zarejestrowane w systemie w 2014 r.

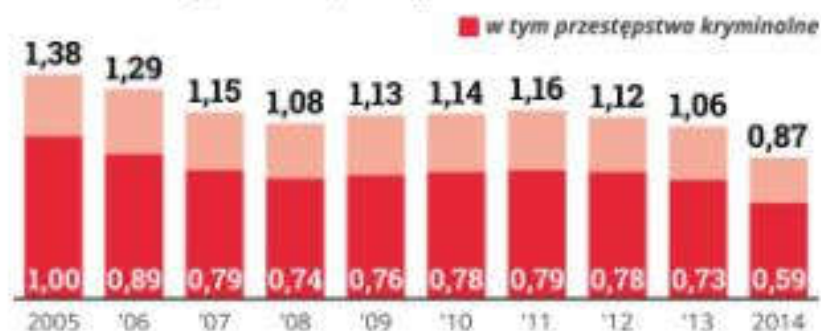
Przestępczość w Polsce

W 2014 ROKU STWIERDZONO W POLSCE O PONAD 14 PROC. PRZESTĘPSTW MNIEJ NIŻ W 2013 R.

Liczba przestępstw ogółem w 2014 roku, w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców.

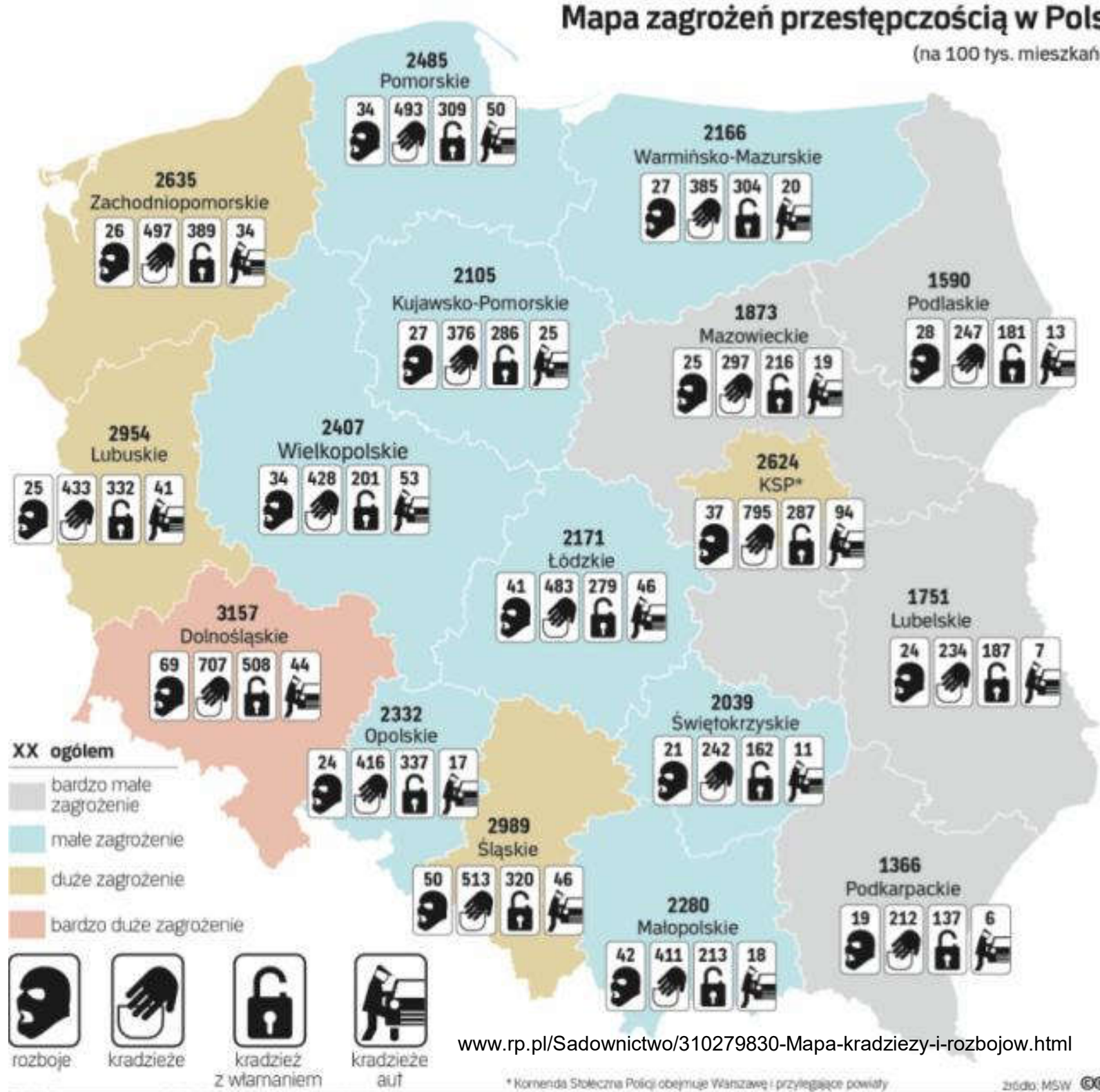
Liczba stwierdzonych w Polsce przestępstw, w milionach.

Mapa zagrożeń przestępczością w Polsce

(na 100 tys. mieszkańców)

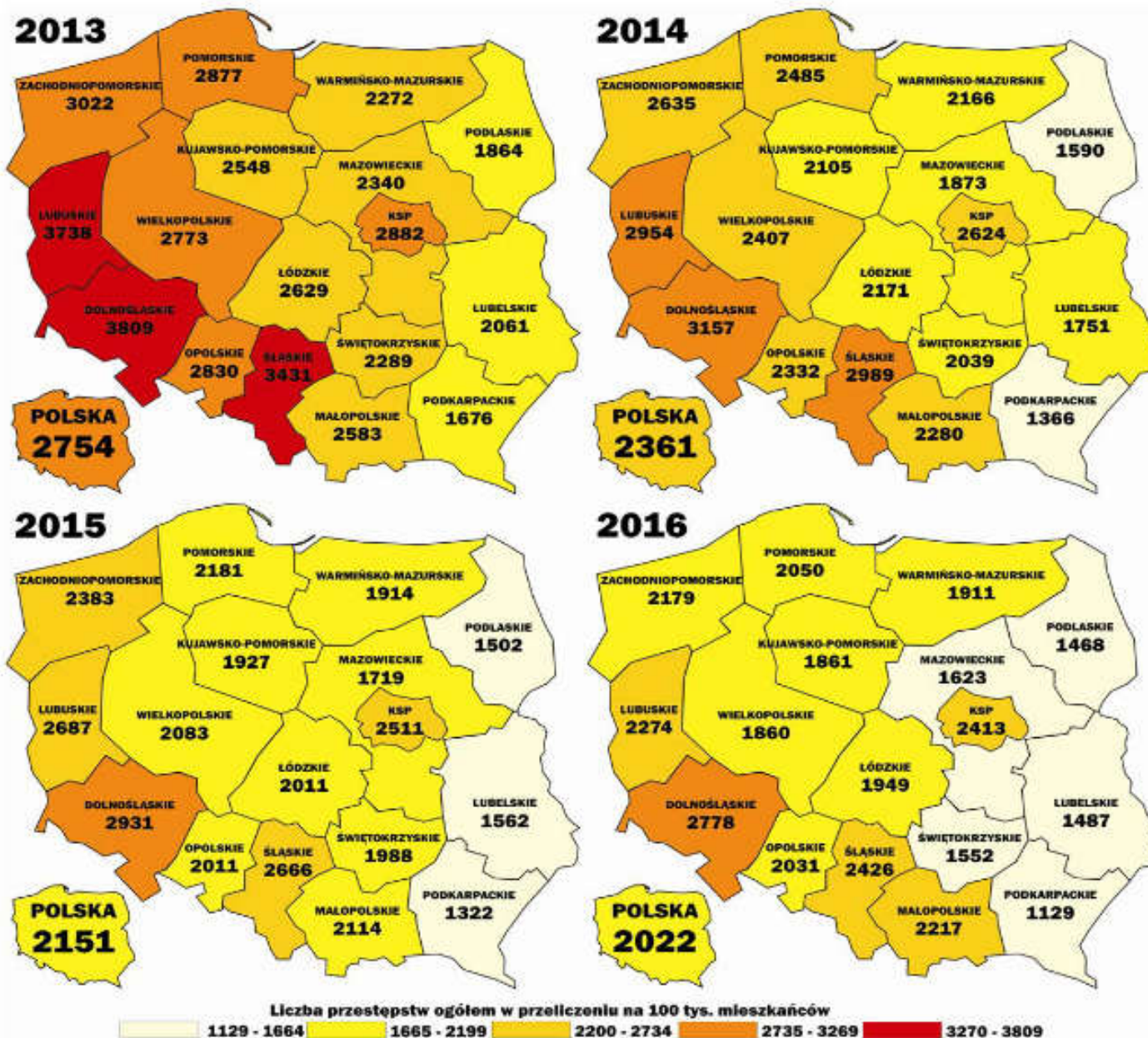
zagro- żenie przes- tęp- czoś- cią 2014

www.rp.pl/Sadownictwo/310279830-Mapa-kradziezy-i-rozbojow.html

przestępczość 2015

- W sumie w 2015 r. w całej Polsce doszło do 833 tys. 281 przestępstw;
w 2014 roku zanotowano ich 915 tys. 81.
- Spadła głównie liczba przestępstw kryminalnych –
odnotowano ich 553 tys. 767,
czyli o prawie 80 tys. mniej niż w 2014 r.
Średnio dziennie liczba tych przestępstw
spadła o 219.
- Mniej było zabójstw – 502 (w 2014 r. – 532).
- Równocześnie wzrosła liczba przestępstw
gospodarczych (wyłudzeń, oszustw – PAP)
– z ok. 163 tys. do ok. 169,5 tys.

Zagrożenia przestępczością ogółem w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców z podziałem na województwa – 2016

2017 rok

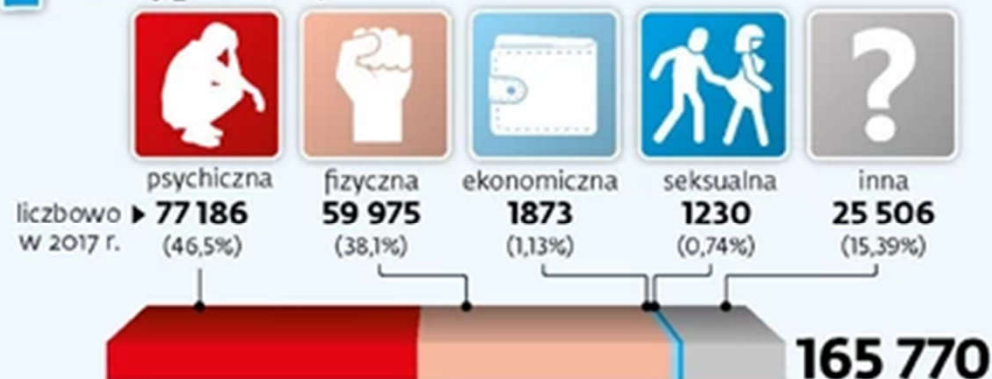
NS

Przemoc w rodzinie (w tys.)

- przypadki przemocy w rodzinie
- formularze Niebieskiej Karty wypełnione przez policję
- liczba postępowań wszczętych w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie

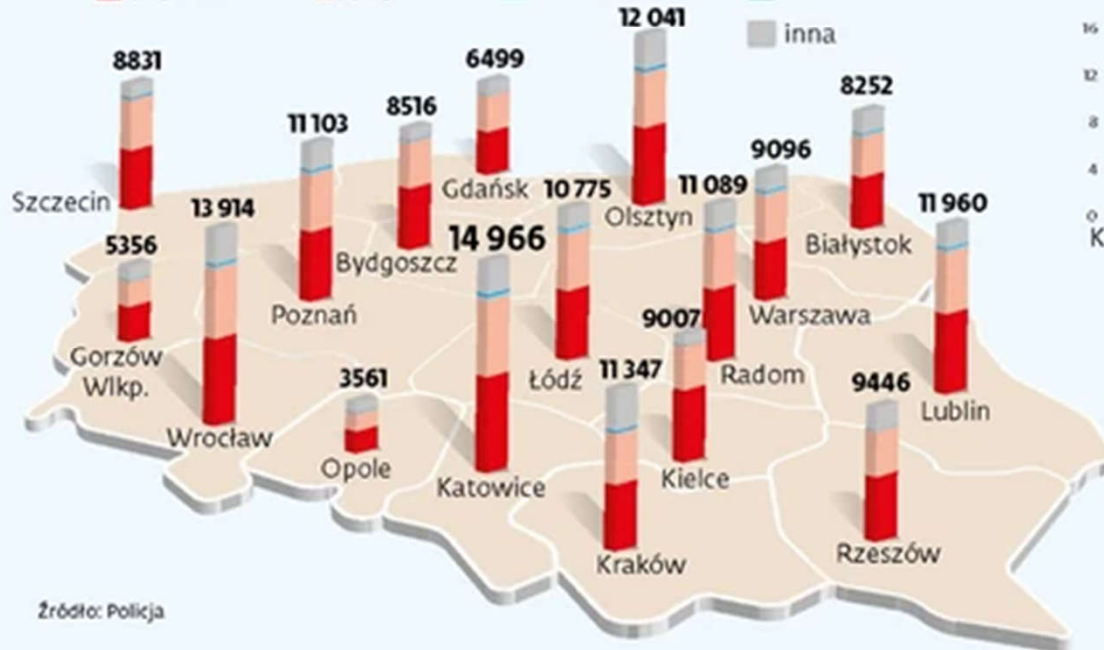

Rodzaj przemocy

Przypadki przemocy w regionach

- psychiczna
- fizyczna
- ekonomiczna
- seksualna
- inna

Źródło: Policja

Wskaźniki przemocy w rodzinie w komendach wojewódzkich policji

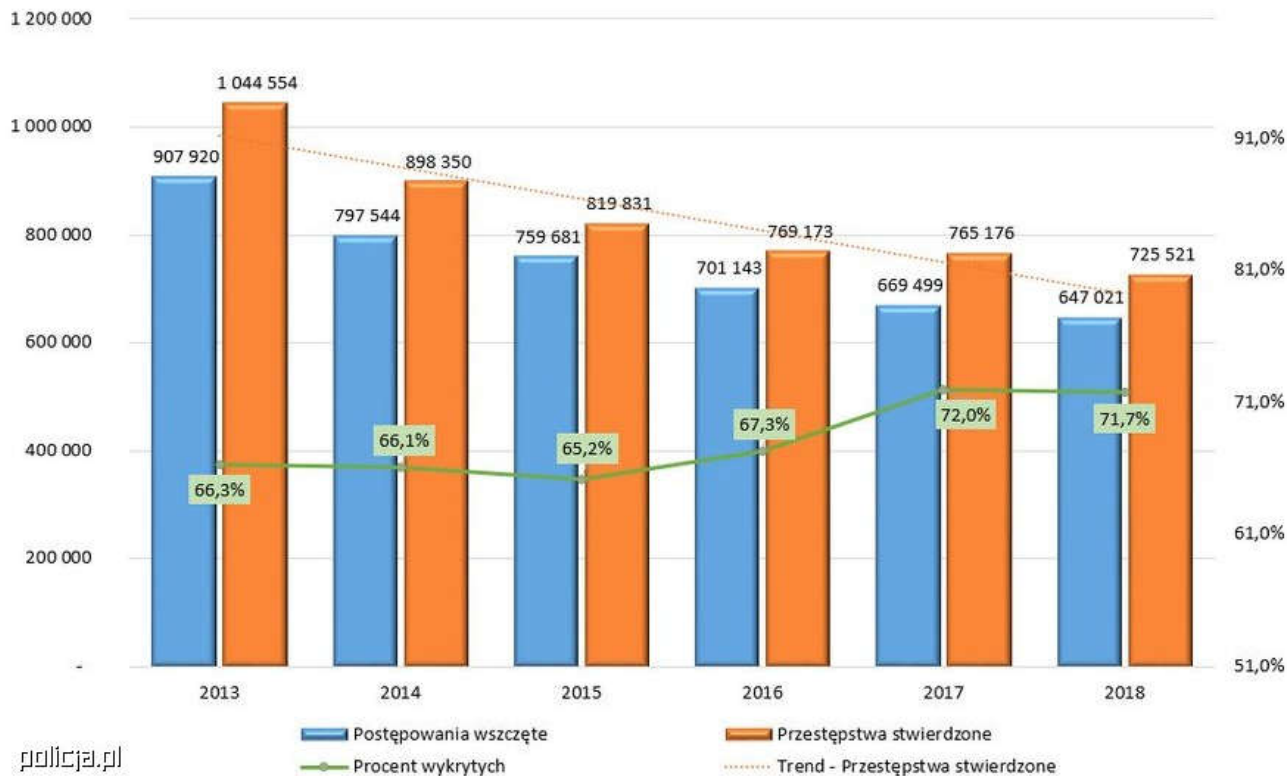

Niebieskie Karty - liczba ofiar przemocy w 2017 r.

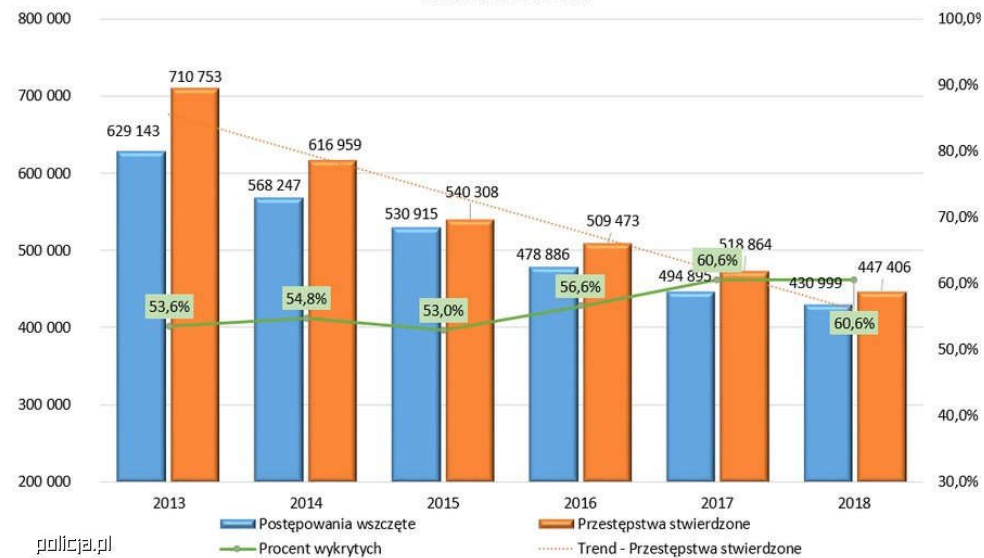

Przestępstwa ogółem w Polsce w latach 2012 – 2018 bez art. 209 kk.

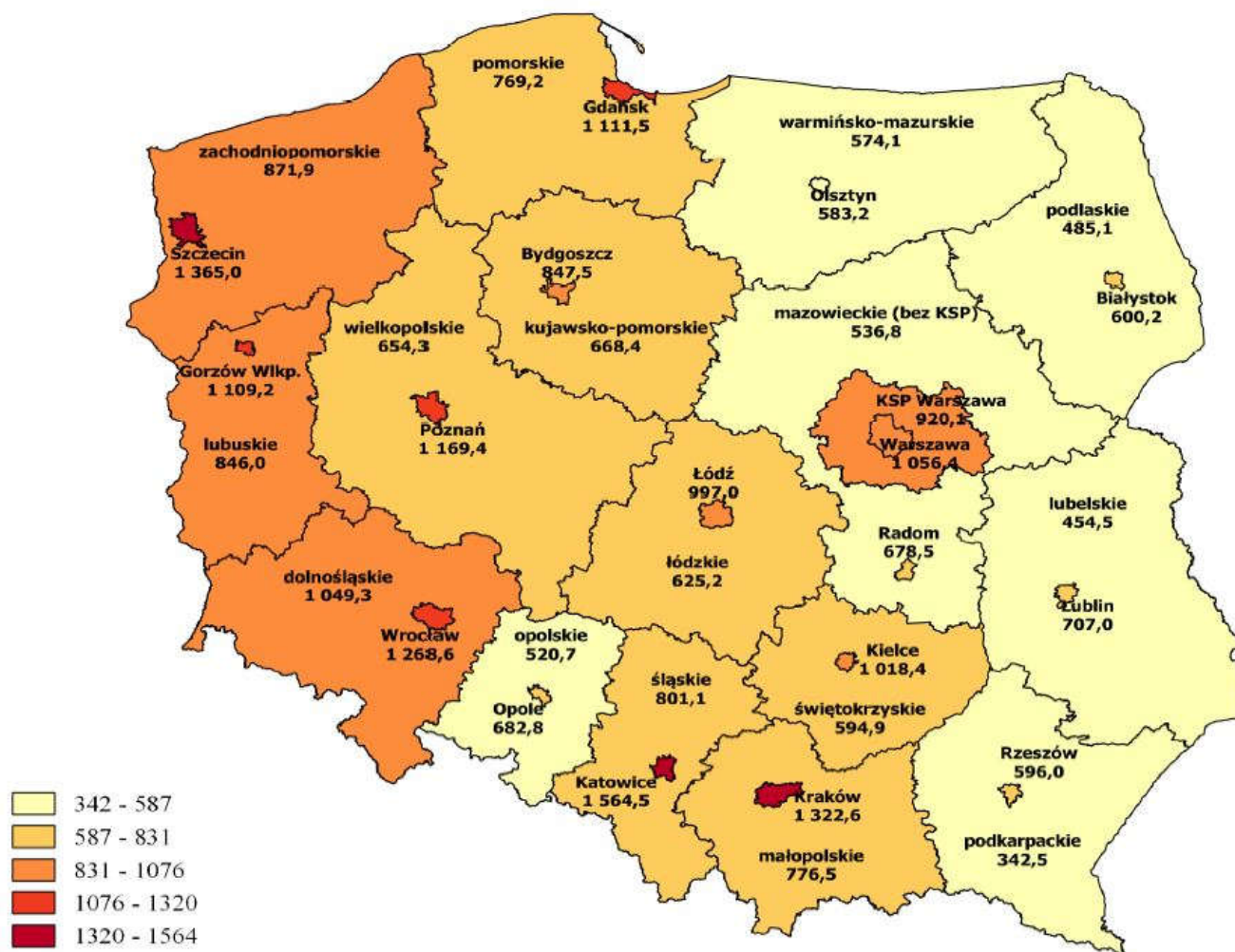
policja.pl

Przestępstwa kryminalne w Polsce w latach 2012 – 2018 bez art. 209 kk.

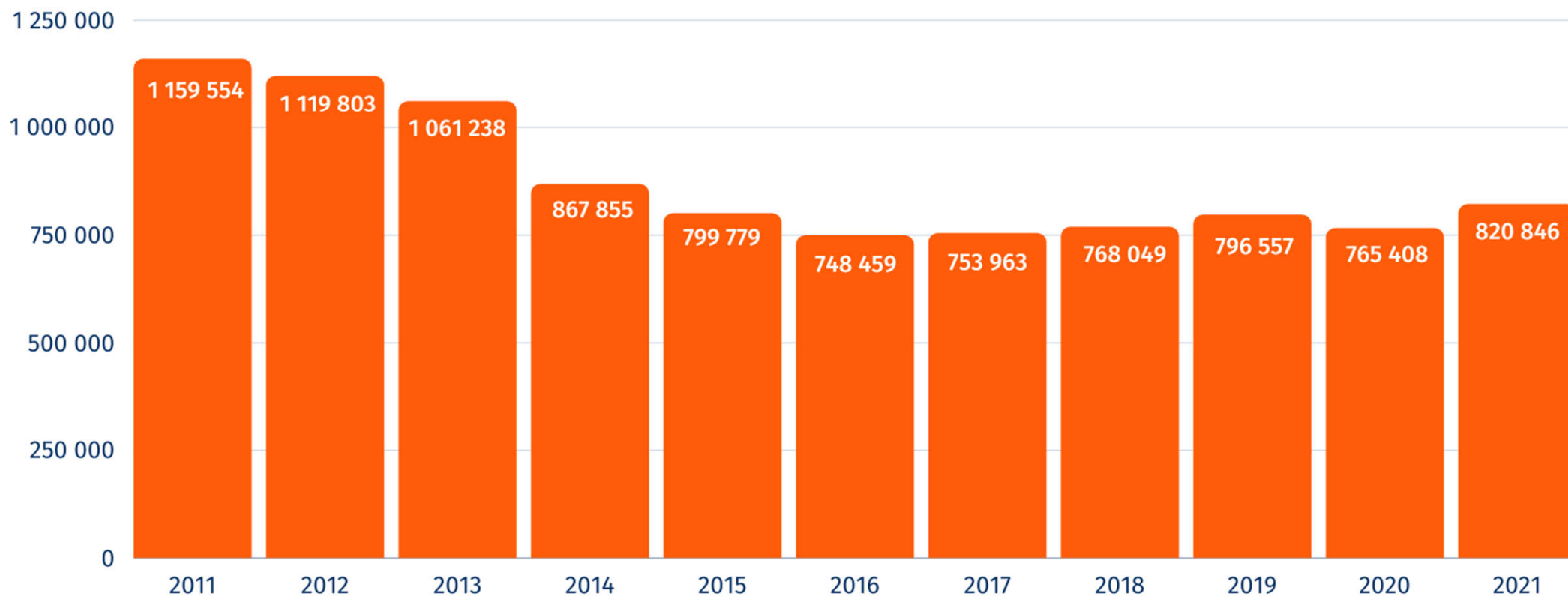
policja.pl

Przestępczość kryminalna w województwach i miastach wojewódzkich - wskaźnik zagrożenia przestępczością na 100 tys.

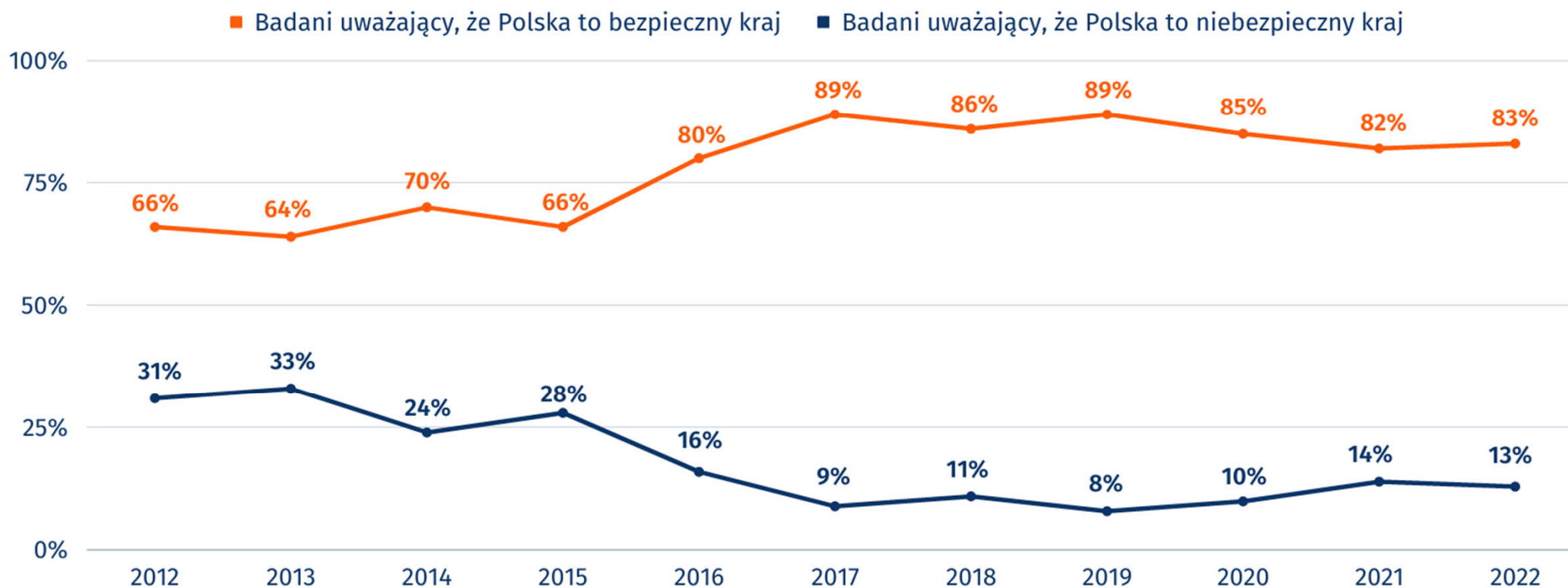
Mapka przedstawia poziom zagrożenia przestępczością kryminalną w Polsce w pierwszym półroczu 2022
Policja; Biuletyn Statystyczny 2022

Liczba przestępstw stwierdzonych w Polsce w latach 2011–2021

Źródło: opracowanie Demagog.org.pl na podstawie danych Policji

Poczucie bezpieczeństwa Polaków

Źródło: opracowanie Demagog.org.pl na podstawie danych CBOS

przestępczość po 2020

- W roku 2021 w Polsce stwierdzono ponad 820 tys. przestępstw. Ich liczba przewyższyła 800 tys. po raz pierwszy od 2014 roku.
- W 2020 roku w całym kraju doszło do 656 zabójstw, tj. do 125 więcej niż w 2019 roku (dominują zabójstwa na tle konfliktów rodzinnych czy koleżeńskich związanych z alkoholem). Wzrost nagły po wielu latach stagnacji.
- W 2020 roku o blisko 21 proc. spadła liczba bójek i pobić. W 2019 było ich 4 066 zaś w roku 2020 tylko 3 229.
- W kategorii: rozboje, wymuszenia i kradzieże rozbójnicze w roku 2019 odnotowano 6 473 przestępstw, zaś w roku 2020 odnotowano ich 5 293, a zatem aż o 18,2 proc. mniej.
- Włamań odnotowano 74 tys., co jest wzrostem o 3,1 tys.
- Spadła natomiast liczba gwałtów. W 2020 r. było ich 1088, czyli o 345 mniej niż rok wcześniej.
- W przypadku przestępstw gospodarczych stwierdzono wzrost o 9 427 tego typu przestępstw w 2020 roku w porównaniu z 2019, w którym odnotowano 189 593 tego typu przestępstw.
- Przestępstw korupcyjnych w 2020 roku stwierdzono o 812 więcej w skali całego kraju w porównaniu do roku 2019 (22 499).

przestępczość nieletnich

- Policja odnotowała o 32 proc. mniej przestępstw z udziałem nieletnich – w 2015 roku dzieci i młodzież popełnili ich prawie 29 tysięcy, a w 2014 roku - ponad 42 tysiące.

źródła

- dane statystyczne GUS
- TNS OBOP
- PARPA
- KGP
- www.narkomania.org
- www.google.com
- www.wieszjak.pl
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Ludność_Polski
- <https://www.epodreczniki.pl>